PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVII. Št. 276 (8064)

TRST, četrtek, 25. novembra 1971

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

HUDI SPOPADI NA INDIJSKO-PAKISTANSKI MEJI

VPOKLIC REZERVISTOV V PAKISTANU INDIJSKI TANKI VDRLI ČEZ MEJO

Napadi in protinapadi s tanki in letali

KARAČI, 24. — Poveljnik pakistanskih oboroženih sil je danes ukazal vpoklic pod orožje vseh rezervistov kopenskih oboroženih sil in mornarice, ki imajo manj kot 50 let. Pakistan se dejansko pripravlja na vojno z Indijo.

Spor med Indijo in Pakistanom se iz dneva v dan zaostruje. Čeprav uradno še ni bila napovedana vojna, prihajajo tako iz Pakistana kot iz Indije «vojna poročila» o kopnih in letalskih bitkah z mrtvimi in ranjenimi.

Predsednica indijske vlade Indira Gandi je danes v parlamentu izjavila, da so pakistanske obtožbe, da je Indija v nenapovedani vojni s Pakistanom, «popolnoma nesmiselne» in poudarila, da so indijske oborožene sile dobile stroga navodila, da ne smejo prekoračiti meje, razen ob priložnosti «samoobrambe».

Kmalu nato pa je predstavnik indijske vlade uradno priznal, da so indijski tanki preteklo nedeljo prešli mejo Vzhodnega Pakistana ter napadli in uničili trinajst pakistanskih tankov. Vladni predstavnik je naglasil, da so indijske oborožene sile sprožile napad na osnovi spremenjenih navodil, ki jim omogočajo, da lahko prekoračijo mejo, da se branijo. Pojasnil je, da je bil to do sedaj edini vdor indijskih oboroženih sil v Vzhodni Pakistan. Vladni predstavnik je pojasnil, da se je v nedeljo indijska pehota s podporo tankov bojevala proti pakistanskim oklepnim vozilom, ki so ogrožala indijske položaje. V tej «samoobrambni akciji», je naglasil vladni predstavnik, so indijski vojaki vdrli na pakistansko ozemlje in se po nekaj urah vrnili na prejšnje položaje

V poročilu indijske vlade je danes rečeno, da je pakistansko topništvo nadaljevalo z bombardiranjem indijskega ozemlja v državah Asam in Zahodne Bengalije. Po drugi strani pa pakistanski radio govori o vedno novih indijskih napadih in sporoča, da so indijske oborožene sile danes dvakrat napadle pakistanske položaje na področju Dinajpura. Radio je dejal, da so bili napadalci zavrnjeni, čeprav so napadli s podporo letalstva in oklepnih vozil. Na bojišču naj bi Indijci pustili sto mrtvih.

Pakistanski radio je tudi sporočil, da so pakistanska letala sinoči uničila 17 indijskih tankov na indijsko - pakistanski meji. Radio je dodal da so Indijci z raketami zemlja - zrak sovjetske proizvodnje sestrelili dve pakistanski letali «sabre F-86». Obe letali sta bili sestreljeni, kot je sporočil radio, ko sta sodelovali pri napadu na 48 indijskih tankov, ki so prodirali čez mejo. V tej bitki, je dejal pakistanski radio, so pakistanska letala sestrelila inijski lovski bombnik «gnat».

Danes dopoldne je pakistanski radio sporočil, da so pakistanske čete sprožile protinapad na področju Silheta v Vzhodnem Pakistanu in po treh urah boja prisilile indijske vojake, da so se umaknili. Isti radio je sporočil, da indijska vojska že vedno močno pritiska na področju Čitagonga, kjer jo sproti oskrbujejo indijska letala. Po vesteh pakistanskega radia so bili danes boji tudi na drugih področjih Vzhodnega Pakistana. Tiskovna agencija «Pakistanski Associated Press» je sporočila, da so indijske topničarke v ponedeljek napadle in potopile grško ladjo «Cristovo Lando».

Po drugi strani pa v Novem Delhiju poročajo o močnih napadih osvobodilnih sil Bangla Deša na pakistansko vojsko v vsem Vzhodnem Pakistanu.

Mali bengalski begunci, žrtve indijsko - pakistanskega spora. Prestrašeni otroci so zbežali iz svoje porušene vasi vzdolž indijsko-pakistanske meje

ZAKLJUČENO ZASEDANJE VSEDRŽAVNIH SVETOV

Resolucija sindikatov o procesu enotnosti

Prihodnjo pomlad bodo sklicali enotno skupščino o politiki delovnih pogodb

FIRENCE, 24. — Danes se je zaključilo skupno zasedanje generalnih svetov CGIL, CISL in UIL z odobritvijo resolucije, ki določa, da morajo biti do 21. septembra 1972 ločeni kongresi sindikalnih konfederacij ter se potrjuje skupna obveza, da se v roku nadaljnjih pet mesecev skliče ustanovni kongres nove enotne sindikalne organizacije.

V resoluciji je nadalje rečeno, da so se dogovorili, da bodo pomladi prihodnjega leta sklicali veliko enotno skupščino, na kateri bodo prisotni člani svetov, delegati vseh osnovnih organizacij in kategorij, da bodo preučili politiko delovnih pogodb tudi v zvezi s predvideno obnovitvijo delovnih pogodb in z usklajevanjem s splošnimi političnimi cilji.

Z resolucijo se ni strinjala sindikalna organizacija FISA - CISL in so njeni delegati zapustili dvorano. Delegati UIL, ki so člani socialdemokratske struje, pa so dejali, da je veljavna politična linija UIL, ki je bila sprejeta na seji marca 1971 in da prepuščajo kongresu oceno in sklepanje o vprašanjih enotnosti.

Kratko resolucijo so predložili tudi delegati sindikalnih organizacij kovinarjev, ki se strinjajo z resolucijo, ki pa so napovedali, da se bodo generalni sveti kovinarjev sestali 16. in 17. decembra, ko bodo odločali o datumu in o načinu ustanavljanja enotnega sindikata kovinarjev.

Na današnjem zasedanju je popoldne govoril med drugim generalni tajnik CISL Storti o pomembnih političnih ciljih enotnosti

---

RIM, 24. — Nadaljevalo se je zasedanje na temo «Italijanski komunisti in Evropa», ki je vzbudilo precejšnje zanimanje in na katerem so prisotni predstavniki številnih italijanskih strank in predstavniki komunističnih partij ter opazovalci drugih strank iz vse Evrope. V razpravo je danes med drugim posegel prof. Petrilli v svojstvu italijanskega predsednika evropskega gibanja, ki je govoril o nujnosti politično enakega režima pri evropskem združevanju, vendar pa je izrazil istočasno tudi zadovoljstvo zaradi pobude komunistov.

SOGLASNO SPREJETA RESOLUCIJA VODSTVA KD

Dvoumno stališče KD o referendumu vendar možna nadaljnja pogajanja

Danes bodo resolucijo preučile laične stranke: KPI, PSIUP, PRI, PSI, PSDI in PLI - Prvi komentarji o stališču KD

RIM, 24. — Krščanska demokracija je danes sprejela uradno stališče o razporoki in o referendumu, oziroma o predlogih laičnih strank, da bi nekoliko spremenili zakon Fortuna - Baslini in da bi s tem referendum postal brezpredmeten. Soglasno sprejeta resolucija krščanske demokracije je izredno zapletena, napisana v za njo tipičnem slogu, vendar pa predstavlja po mnenju večine političnih strank korak naprej, ali bolje možnost za nadaljnje razgovore.

V resoluciji se najprej ponavlja negativno stališče KD glede zakona Baslini - Fortuna, ki naj bi resno vznemiril zavest širokih množic in ki naj bi povzročil močne elemente nasprotovanja. KD pravilno ocenjuje tveganja, ki jih predstavlja referendum, ne more pa se strinjati s poizkusi da bi se mu izognili z dvomljivimi pravnimi načini, temveč gre za vprašanje pravilne ocene in odgovornosti.

V nadaljevanju resolucija pozitivno ocenjuje akcijo, da se spremeni zakon Fortuna - Baslini tako, da se ga konstruktivno spremeni in vsebinsko dopolni. KD izraža željo, da bodo o predlogih razpravljali v parlamentu in da bodo predlogi takšni, da bodo ustvarili pogoje, da se zmanjšajo resni razlogi za nasprotja. KD bo v takem primeru glasovala proti vsakemu zakonu o razporoki, bo pa konstruktivno prispevala, da se odobrijo posamezna določila, ki bodo usmerjena k izboljšanju zakona. Zaradi tega zaključuje uradno sporočilo o resoluciji, da je treba nadaljevati razgovore z drugimi političnimi silami, da pride do konkretnih predlogov v parlamentu.

Tudi poročilo tajnika KD Forlanija je v bistvu podobno resoluciji, saj je tudi to izredno zapleteno in se očitno izogiba jasnim stališčem, ko je po eni strani pod pritiskom lastne desnice v stranki ter konservativnih cerkvenih krogov, ki so referendum podprli, po drugi pa se prav tako dobro zaveda, kot vse ostale stranke, ki se sklicujejo na ustavo, kakšne so nevarnosti referenduma za splošni demokratični razvoj v Italiji in še zlasti v kakšnih težavah bi se v takem primeru znašla krščanska demokracija.

Prvi in edini uradni odgovor so sprejeli republikanci na seji svojih poslancev in senatorjev, ko pravijo, da sporočilo KD ne vsebuje nobene obveznosti glede vsebine predvidenih sprememb in so zaradi tega mnenja, da ni pogojev za nadaljnja pogajanja s strankami, ki so za razporoko.

Predstavniki vseh ostalih strank so drugačnega mnenja. Socialistični senator Pieraccini je ugotovil na seji socialistične skupine senatorjev, da demokristjanski odgovor ni jasen in da združuje poleg izjave o pripravljenosti na pogajanja tudi ostre kritike na račun zakona Fortuna - Baslini. Načelnik socialistične poslanske skupine govori prav tako o dvoumni demokristjanski resoluciji, ki pa dopušča možnost za sporazum.

Komunistični senator Buffalini, ki je vodil za KPI razgovore z drugimi strankami o tem vprašanju, je mnenja, da gre za zapleten demokristjanski dokument, ki pa vendar le vsebuje tudi nekatere pomembne trditve, ki jih pozitivno ocenjuje, pa čeprav gre tudi za dvomljivosti in nedoslednosti. V bistvu se potrjuje pripravljenost KD za srečanje z drugimi in za pozitiven prispevek tudi na parlamentarni ravni glede predlogov strank, ki so za razporoko in za spremembo zakona.

Načelnik socialdemokratske skupine Orlandi je ocenil obe stališči KD (tako glede volitev predsednika republike kot razporoke) za pozitivni. Malagodi (PLI) pa je mnenja, da vsebuje demokristjanski dokument številne sence in luči in da bodo v prihodnjih dneh videli, kaj bo pravladalo.

Jutri ob 18. uri se bodo v poslanski zbornici zbrali predstavniki laičnih strank. Vabilo za sestanek je poslal danes predsednik liberalne poslanske skupine Bozzi naslednjim predstavnikom: Buffaliniju (KPI), Bertoldiju (PSI), Galanteju (neodvisna levica), Luzzattu (PSIUP), Orlandiju (PSDI) in Realu (PRI). V pismu je rečeno, da je potreben nov sestanek strank, ki so za razporoko, da prouče sporočilo KD o razporoki in referendumu.

Belci v Peruju

LIMA, 24. — Podtajnik za zunanjo trgovino Belci se je danes na uradnem obisku v Peruju razgovarjal z ministrom za industrijo in trgovino Jimenezom De Luciom o možnostih gospodarskega sodelovanja Izražena je bila želja za večje italijanske investicije in za sodelovanje pri izgradnji ključnih objektov.

V MOSKVI ZASEDA VRHOVNI SOVJET

Odobrili so petletni gospodarski načrt

Industrijska in kmetijska proizvodnja bo l. 1975 predvidoma dosegla sedanjo raven ZDA - Poseben poudarek proizvodnji potrošnih dobrin

MOSKVA, 24. — Danes se je začelo zasedanje vrhovnega sovjeta, na katerem je predsednik vlade Kosigin obrazložil nov petletni gospodarski načrt za razdobje 1971-75. Kosigin je dejal, da bo 1975. leta dosegla industrijska proizvodnja vrednost 550 miljirad rubljev, da bodo proizvedli 150 milijonov ton jekla, 500 milijonov ton petroleja, pridelek žita pa bo dosegel 200 milijonov ton. Kosigin je v tej zvezi napovedal, da bo skupna industrijska in kmetijska proizvodnja 1975. leta višja kot je sedaj v ZDA.

Za dosego teh ciljev računajo predvsem na okrepitev produktivnosti dela (36-40 odstotkov). Za dosego predvidenih ciljev bi namreč bilo treba zvišati število zaposlenih na 37 milijonov, v resnici pa je zaposlenih samo 4,7 milijona več.

Poseben poudarek je posvečen potrošnemu blagu in predvideva Kosigin, da se bo proizvodnja potrošnih dobrin zvišala za 49 odstotkov. Plače se bodo zvišale za 31 odstotkov in bo poprečna plača dosegla skoraj 150 rubljev, medtem ko znaša sedaj 126 rubljev. Glede cen je Kosigin ugotovil, da bodo ostale stalne in v tej zvezi je tudi podčrtal, da bodo še posebej posvetili pozornost proizvodnji potrošnih dobrin.

Kosigin je tudi omenil sodelovanje z razvitimi kapitalističnimi državami in je v tej zvezi dejal, da sodelovanje s Francijo, Finsko, ZR Nemčijo, Italijo, Kanado, Japonsko, Švedsko, Norveško, Dansko in drugimi, da pa so nepomembne gospodarske in trgovske vezi z ZDA, zaradi umetnih pregrad, ki jih je postavila Amerika.

Za njim je poročal finančni minister Garbuzov o proračunu za prihodnje leto. Dohodki bodo znašali 137,7 milijarde rubljev (160,6 milijard v letošnjem letu) izdatki pa 173,5 milijard rubljev in je torej sovjetski proračun skoro edini na svetu uravnovešen. Za obrambo bodo izdali 17,9 milijard rubljev in torej ista sredstva kot lani, v odstotku pa se zniža proračun za obrambo od 11,1 na 10,3 odstotka.

DELEGACIJA OAE DOSPELA V IZRAEL

TEL AVIV, 24. — Predsednika Senegala in Nigerije, Leopold Sengor in general Jakubu Govon, sta po dvodnevnem obisku v Kairu dospela danes v Tel Aviv na pogovore z izraelskimi voditelji. Predsednika spremljata zunanja ministra Kameruna in Zaire. Namen afriške delegacije je najti izhod iz sedanjega popolnega zastoja diplomatske akcije za politično rešitev bližnje-vzhodne krize.

Delegacija Organizacije afriške enotnosti je že bila v Tel Avivu v začetku meseca. Danes je imela prvo srečanje s predsednico Goldo Meir in z zunanjim ministrom Abo Ebanom. Po tem srečanju, ki bi moralo biti bolj formalnega in protokolnega značaja, je bil na programu plenarni sestanek z udeležbo nekaterih vidnih izraelskih predstavnikov, ta sestanek pa so v zadnjem trenutku odložili iz še neznanih razlogov. Najbolj verjetno je, da se je že na prvem srečanju z izraelskimi voditelji nekaj zataknilo, tako da so afriški delegati predlagali odložitev plenarne seje na jutri, da bi se lahko med sabo posvetovali.

V Kairu so medtem izrazili zadovoljstvo zaradi misije OAE, katere namen je — po egiptovskem tolmačenju — «pomagati generalnemu tajniku OZN in posredovalcu OZN Jarringu v prizadevanjih za izvajanje resolucije varnostnega sveta». Istočasno pa je kairski glasnik ugotovil, da so možnosti mirne rešitve krize «zelo omejene».

Ameriški senat je danes odobril nakazilo pol milijarde dolarjev za dobavo vojaške pomoči Izraelu. Sklep ne obvezuje predsednika Nixona, opazovalci pa ga ocenjujejo kot reakcijo na zadnje Sadatove govore. Ameriški sklep, da ne dobavijo phantomov Izraelu, je še vedno veljaven, o tem vprašanju pa bosta govorila Nixon in Golda Meir na srečanju v Washingtonu 2. decembra.

JUGOSLOVANSKO - ROMUNSKA POSVETOVANJA V TEMIŠVARU

Problemi Evrope in Balkana v središču zaključnega razgovora Tito - Ceausescu

Ugodna ocena o razvoju dvostranskega sodelovanja

TEMIŠVAR, 24. — V stavbi okrožnega komiteja v Temišvaru so se danes po štiriurnem sestanku končali politični razgovori med Titom in Ceausescom in njunimi sodelavci. V razgovorih je bilo, po informacijah, z obeh strani doseženo popolno oziroma skoraj popolno soglasje o vseh obravnavanih vprašanjih. Na današnjem sestanku sta Tito in Mirko Tepavac prikazala poglede Jugoslavije na aktualni mednarodni položaj, posebno v Evropi in na Balkanu. Predsednik Jugoslavije je poleg tega obvestil Ceausesca o vtisih z obiska v Indiji, Egiptu, ZDA, Kanadi in Veliki Britaniji. Predsednik državnega sveta Romunije je prav tako prikazal poglede romunske vlade na mednarodna vprašanja in ugotovil, da so stališča Romunije enaka oziroma zelo podobna jugoslovanskim. Predsednika sta pozdravila najnovejši razvoj v svetu, ugotovila pa sta, da so še vedno nevarnosti (na Bližnjem vzhodu, v Vietnamu in na indijsko-pakistanski meji) ki ogrožajo mir. Tito in Ceausescu sta poudarila, da se danes vedno bolj uveljavlja novo načelo v mednarodnih odnosih, da je povečana mednarodna varnost, kar omogoča malim in srednjim državam večje zavzemanje in akcije. Predsednika sta posebno obravnavala probleme Balkana in pri tem pozdravila tendence po zboljšanju odnosov med balkanskimi državami. V preučevanju vprašanj mednarodnega komunističnega in delavskega gibanja sta predsednika ugotovila, da se znani problemi ne morejo reševati na stari način, temveč, da je potrebno obnoviti in okrepiti enotno spoštovanje načela sodelovanja, nevmešavanja in enakopravnosti.

Predsednik državnega sveta Romunije Ceausescu je sinoči v hotelu Continental priredil večerjo v čast predsedniku Titu. Med večerjo sta predsednika izmenjala zdravici, v katerih sta zelo ugodno ocenila odnose med obema državama in partijama in ugotovila, da ima to sodelovanje zelo ugodne perspektive. Predsednika sta posebno poudarila uspešni razvoj sodelovanja na gospodarskem področju in kot primer tega sodelovanja omenila skupno gradnjo plovnoenergetskega objekta na Donavi v Železnih vratih. Tito je poleg tega poudaril pomen medsebojnih sestankov in izrazil mišljenje, da bi se v bodoče predsednika namesto enkrat letno sestajala dvakrat in vsakokrat, kadar bi se pokazalo, da je to potrebno. Glede mednarodnega položaja je Tito izjavil, da ni pesimist, da verjame, da bo človeštvo premagalo sedanje težave. Jugoslavija in Romunija in ostale države, ki grade socializem, se morajo, po besedah Tita, stalno zavzemati za mir. Mi moramo graditi za naši državi boljše življenje, boljšo bodočnost, istočasno pa moramo biti pripravljeni, da branimo svojo neodvisnost, svojo suverenost, je zaključil Tito. Predsednik republike Jugoslavije, ki se nocoj vrača v domovino, je danes popoldne v spremstvu Ceausesca obiskal tovarno elektromotorjev in tekstilno tovarno, kjer so delavci pozdravili predsednika s skandiranjem «Ceausescu-Tito, Tito-Ceausescu».

SEJA RK SZDL SLOVENIJE

V odnosih s sosedi skrb za narodne manjšine in obmejno sodelovanje

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 24. — Danes je bila v Ljubljani seja republiške konference Socialistične zveze Slovenije. O delu konference in njenih teles v minulem obdobju je poročal njen tajnik Vlado Beznik, predsednik konference Janez Vipotnik pa je v daljšem referatu orisal najbolj poglavitne naloge socialistične zveze v prihodnjem obdobju.

Smo sredi prelomnega obdobja našega razvoja, je dejal med drugim Janez Vipotnik. Ustavne spremembe, ki smo jih že sprejeli in tiste, ki jih še pripravljamo, nas vodijo na nova pota. «Uveljavljamo suverenost naroda, popolno odgovornost za lastni razvoj pa tudi za razvoj jugoslovanske skupnosti.» Vipotnik se je zato zavzel za čimbolj dosledno izvajanje ustavnih dopolnil, ki zagotavljajo resnično enakopravnost vseh jugoslovanskih narodov.

Kot pomembno nalogo socialistične zveze je Janez Vipotnik omenil tudi prizadevanja za napredek in spopolnjevanje sistema samoupravljanja. Potrebno je trajno utrjevati samoupravne pravice delovnega človeka, pa tudi odločno obsoditi vse pojave kršenja teh pravic.

«Socialistična zveza mora v sedanjem trenutku posvetiti vso pozornost vprašanjem političnega sistema, vprašanjem organizacije Slovenije kot samoupravne skupnosti in države. Zato bo treba skrbno obravnavati vsa bistvena vprašanja nove slovenske ustave, kakor tudi vsa vprašanja, ki jih bo prineslo drugo odbobje obravnave zvezne ustave.

Še posebno zapletene naloge čakajo socialistično zvezo na področju družbenogospodarskih odnosov. Sem sodi boj za stabilizacijo gospodarstva in za tak sistem, v katerem bodo delovni ljudje resnični dejavniki pri uporabljanju sredstev, ki jih ustvarjajo.

Politično smo odgovorni, je poudaril Janez Vipotnik, za takojšnje uveljavljenje nove ustave, za njeno uresničitev brez ovinkov, brez zavlačevanja in omahovanja. Iz najgloljih interesov delovnih ljudi pa smo dolžni razvijati socialistično samoupravno demokracijo. Vse kar je ustvarjalnega, kar je iščočega na socialističnih temeljih samoupravnega socializma, naj ima možnost, da pride do veljave. Naša socialistična družba mora biti odgovorna in občutljiva za vse, kar je napredno, kar je nadarjeno, kar je ustvarjalno v družbenem samoupravnem razvoju.»

V nadaljevanju je Janez Vipotnik spregovoril tudi o mnogih žgočih vprašanjih sedanjega trenutka kot so socialno razločevanje, inflacija in mnoga druga odprta vprašanja.

Na koncu je Vipotnik omenil vlogo Slovenije pri dejavnosti zunanje politike Jugoslavije in pri tem poudaril avtonomno funkcijo republik tudi na tem področju. Dejal je, da je bila Slovenija v zadnjem času zelo dejavna zlasti v navezovanju in poglabljanju stikov s posameznimi političnimi silami sosednih držav, Italije, Avstrije in Madžarske in je v teh stikih prvenstveno mesto dajala ne le splošnim političnim vprašanjem meddržavnih odnosov pač pa tudi vprašanjem narodnih manjšin in obmejnega sodelovanja. Ta vprašanja bodo morala biti še bolj kot doslej v ospredju pri delu zveznih teles in pri razvijanju meddržavnih odnosov, je poudaril Janez Vipotnik.

DRAGO KOŠMRLJ

MILAN — Policija spremlja skupino študentov na kamione, s katerimi so jih odvedli na kvesturo. *(Telefoto ANSA)*

Neupravičen poseg policije proti dijakom sprožil hude spopade po milanskih ulicah

61 oseb ranjenih - 400 študentov odvedli na kvesturo - Protest demokratičnih sil

MILAN, 24. — Popolnoma neupravičen, zato pa toliko bolj silovit poseg policije proti milanskim študentom je bil danes povod za prave poulične boje, ki so celo jutro paralizirali glavno mesto Lombardije. Obračun spopadov je zgovoren: enainšestdeset oseb se je moralo zateči v bolnišnice, od teh so osem pridržali; štiristo študentov so ustavili in odvedli na policijske postaje, od teh so enajst aretirali. Materialna škoda je zelo velika, posebno na državni univerzi, ki so jo policijske sile dolgo oblegale.

V milanskih srednjih šolah je bilo v zadnjih tednih vroče ozračje zaradi starih pomanjkljivosti italijanskega šolskega sistema; atmosfera se je še bolj segrela zaradi stalnih fašističnih provokacij pred solskimi poslopji, pa tudi zaradi nekaterih policijskih posegov, kot na liceju «Virgilio», kjer je ravnatelj poklical agente, da bi izgnali dijake, ki so zasedli telovadnico.

Zaradi stavke profesorjev ni bilo danes na številnih milanskih šolah pouka: dijaki so izkoristili priložnost ter nameravali prirediti povorko iz Piazza del Duomo na sedež šolskega skrbništva. Že zgodaj zjutraj pa so agenti zastražili trg pred stolnico, tako da so se študentje zbrali na bližnjem trgu Cordusio. Ko so mislili kreniti proti skrbništvu, je policija takoj posegla, češ da ovirajo promet ter da nimajo policijskega dovoljenja za demonstracijo. Poseg je bil izredno oster: policijska vozila so se zagnala proti mladeničem ter jim sledila celo na pločnikih: agenti so streljali s solzilcem ter s pendreki neusmiljeno tolkli. Nekateri očividci so opisali sramotne prizore, ko je po več agentov s palicami udrihalo po ranjenih in krvavečih demonstrantih.

V kratkem je bila velika večina milanskih dijakov na cestah; v številnih predelih mesta je prišlo do hudih spopadov. Veliko dijakov se je umaknilo pred agenti v državno univerzo v Ulici Festa del Perdono, kjer se je vnel pravi boj. Študentje so se zabarikadirali v univerzi, policija pa je metala solzilne bombe skozi okna in v kleti. Agentom je končno uspelo, da so vdrli v vseučilišče, dijaki pa so se zaprli v slavnosto dvorano, kjer so imeli zborovanje.

Prišlo je tudi do pogajanj med zastopniki študentov in kvesturo, nakar so sklenili, da dovolijo agentom vstop na univerzo s pogojem, da bodo demonstrante samo identificirali. Policijske oblasti so ta dogovor po svoje tolmačile: univerzitetne študente so res samo identificirali, srednješolce pa so naložili na kamione in jih odvedli na kvesturo. Tu so jih zaslišali, od 400 pa so jih aretirali osem. Ni še znano, koliko jih bodo prijavili sodnim oblastem, pod običajnimi obtožbami cestnih blokov in nedovoljenega združevanja. Kot smo omenili, je bilo po uradnih podatkih 61 ranjenih, ki v glavnem pripadajo policiji. Med njimi sta tudi dva vicekvestorja. Treba pa je pripomniti, da se ranjeni študentje po večini niso zatekli v bolnišnice, pač pa k zasebnim zdravnikom, zaradi česar niso prišli v uradni seznam.

Med demokratičnimi silami je seveda neupravičeni policijski poseg povzročil veliko razburjenja. Namestnik tajnika PSI Mosca je takoj odšel k podpredsedniku vlade De Martinu, da bi obvestil vlado in ministra Restiva, da je zatiralni poseg policije naletel na ostro obsodbo. Parlamentarci levičarskih strank so že vložili vladi vrsto vprašanj. Tudi ACLI in sindikati so protestirali. V znamenje protesta bo v torek splošna stavka delavcev in študentov.

SPREVOD IN ZBOROVANJE NA GOLDONIJEVEM TRGU

TRST DANES STAVKA ZA REŠITEV OSNOV SVOJEGA GOSPODARSTVA

Stavkali bodo delavci kovinarske in pomorske stroke ter pristaniščniki Ob 10.30 bo na zborovanju na Trgu Goldoni govoril sindikalist Marinello V ostalih podjetjih bodo sklicali delavski sveti solidarnostne skupščine

Kot napovedano bo danes za pol dneva prekinjena glavna gospodarska dejavnost v Trstu, ki ga prej ko slej ogrožajo samomorilski načrti rimskih voditeljev državnih pomorskih družb in kjer še vedno ni izgledov za obnovitev tradicionalne industrijske dejavnosti, ki je povezana z ladjedelnicami, pristaniščem in pomorstvom.

Stavka, ki so jo, ob polni solidarnosti političnih strank in krajevnih uprav, proti vladnim načrtom oklicale sindikalne organizacije CGIL, CISL in CCdL, se bo pričela ob začetku prve delovne izmene (8.30) v vseh kovinarskih industrijskih obratih, pristanišču in pomorskih podjetjih. Delavci bodo prekrižali roke v ladjedelnici in arzenalu, tovarni strojev in boljunški GMT, v miljski ladjedelnici, v tovarnah industrijskega področja v Žavljah, fiatovih podružnicah in popravljalnicah «Orion», «Durissini», SMT, IRET, nadalje bodo zapustili svoja delovna mesta zaposleni v pristaniških družbah, javnih skladiščih in ladjah ob pomolih. Stavkali bodo tudi delavci in uradniki velikih pomorskih družb, predvsem pa najbolj prizadete, to je, tržaškega «Lloyda», ki mu vladni ukrepi najhuje grozijo.

Iz tovarn in drugih obratov, pristanišča in uradov se bo človeška reka stavkajočih zlila na Trgu Unità. Tu je zbirno mesto za sprevod po mestnih ulicah do Goldonijevega trga. Od tod bodo stavkajoči krenili ob 9.30, nato pa za eno uro preplavili ulice in z vzkliki in transparenti opozarjali nase ostali del prebivalstva, ki se stavki ne bo pridružil, a je v njej prav tako zainteresiran. Trgovine, javni lokali in uradi danes ne stavkajo. Pač pa jih delavci pozivajo, naj na kakršenkoli način izrazijo svojo solidarnost.

S svojimi delovnimi tovariši so solidarni tudi delavci drugih strok. Zidarji, kemiki, grafiki, lesni delavci in drugi bodo namreč ob uri, ko se bo pričelo enotno sindikalno zborovanje na Goldonijevem trgu, imeli svoje skupščine. Govorili bodo o nastalem položaju, predlogih sindikalnih zvez za oživitev tržaškega gospodarstva, ki mu grozi huda kriza, in o možnostih skupnega nastopa vseh slojev tržaškega prebivalstva za njegovo zaščito. Sindikalisti oziroma člani delavskih svetov jim bodo orisali skupni dokument tajništev tržaških sindikatov, v katerem so do podrobnosti orisane zahteve Trsta rimski vladi in o katerih se bodo morali pogajati mestni odposlanci v torek, pri ministru Attaguileju v Rimu.

Zborovanje na Goldonijevem trgu bo ob 10.30, ko bodo stavkajoči prišli z manifestacije po mestnih ulicah. Zbrane bo pozdravil predstavnik CCdL, na kar bo govor v imenu vseh treh sindikalnih zbornic imel član CISL Marinello, zaključil pa bo tajnik nove delavske zbornice CGIL Livio Saranz.

Po zborovanju, ki bi predvidoma ne smel trajati dlje kot eno uro, se bodo stavkajoči vrnili na svoja delovna mesta. Stavka je bila namreč napovedana do 12.30.

Obvestilo šolnikom

V Kulturnem domu bosta v decembru dve zanimivi predavanji za šolnike. V petek, 9. decembra ob 16. uri bo predaval pedagog Franc Munih, v petek, 17. decembra ob 17.30 pa profesor Mirko Lužnik, nam. sekret. za kulturo in prosveto.

Občni zbor Združenja staršev šole v Dolini

V torek 23. novembra je imelo Združenje staršev dijakov srednje šole «Simon Gregorčič» v Dolini v okviru roditeljskega sestanka redni občni zbor združenja. Po pregledu dela v preteklem letu, ki sta ga podala predsednik Drago Žerjal in tajnica Vilma Noveilo, so starši v glavnem potrdili prejšnji odbor.

Pri slučajnostih pa so se zlasti zadržali ob vprašanju zimskega letovanja dijakov, ki ga namerava organizirati vodstvo šole po navodilih šolskih oblasti sredi januarja v Karniji.

V soboto ob 22.20

Z vlakom v Rim na protifašistično manifestacijo

Tržaški protifašistični odbor potrjuje svoj sklep, da organizira udeležbo močne skupine s Tržaškega na vsedržavni protifašistični manifestaciji, ki bo v Rimu v nedeljo, 28. t.m. ter vabi vse tiste, ki se hočejo udeležiti te manifestacije, naj se čimprej prijavijo, da ne bodo imeli organizatorji težav zaradi prevoza itd.

Omenjeni odbor sporoča, da se bo skupina udeležencev s Tržaškega odpeljala v Rim z vlakom v soboto, 27. novembra, ob 22.20 s tržaške železniške postaje, ne pa z avtobusi, kakor je bilo sporočeno včeraj.

Za prijave in podrobne informacije naj se interesenti obrnejo na sedeže organizacij, ki so članice omenjenega protifašističnega odbora. (ANPI, Ul. Crispi 3, Slovenska prosvetna zveza, Ul. Geppa 9, Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6 itd.)

Pozivu protifašističnega odbora so se odzvali tudi občinski odbor v Miljah, predsednik Slovenske kulturno - gospodarske zveze Boris Race, predsednik Slovenske prosvetne zveze Klavdij Palčič, predsednik Združenja bivših političnih deportirancev dr. Ernesto Arbanas itd.

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

SINOČI V KULTURNEM DOMU

Visoka izvajalska raven orkestra ljubljanske RTV

Briljantna igra pianista Bertonclja v Griegovem koncertu - Mojstrsko vodstvo dirigenta Hubada - Navdušeni aplavzi številnega občinstva

Ob tretjem rednem večeru prve koncertne sezone Glasbene matice nas misel najprej popelje k nekaterim splošnejšim ugotovitvam. No, če so po začetnih dveh koncertih sploh še koga obhajali dvomi v godnost letošnje pobude Glasbene matice, češ, ali bo pri občinstvu dovolj odziva in zanimanja, se je lahko sinoči dokončno prepričal, da so bili neutemeljeni. Število občinstva je vse zelo prijetno presenetilo; še posebej razveseljiv je bil tokrat obisk mladine, ki ji bo, vsaj to si toplo želimo, postala glasba koristen in prijeten običaj.

Za tako uspešno vpeljano sezono gre seveda najprej zahvala dolgoletnemu in vztrajnemu prizadevanju naše poglavitne glasbene ustanove. Poleg tega pa je sinočnjemu spodbudnemu obisku nedvomno botroval tudi laskav glas, ki vseskozi spremlja nastope simfoničnega orkestra Radiotelevizije iz Ljubljane tako doma kot v tujini po eni strani, a po drugi spomin na takorekoč že tradicionalne tržaške nastope pianista Acija Bertonclja, ki mu naše občinstvo postaja čedalje bolj pozoren in občutljiv spremljevalec presenetljive umetniške rasti. Orkester in solist sta pričakovanje sinoči več kot opravičila. Ljubljanski glasbeniki so nam pod izkušenim vodstvom dirigenta Sama Hubada predstavili spored, ki bi ga lahko označili kar za papularnega, ko bi v tem izrazu ne bilo rahlo dvomljivega prizvoka. Pahorjeva Istrijanka, Griegov koncert za klavir in orkester v a-molu, Čajkovskega simfonija številka pet v e-molu. Dejansko gre tu za glasbo, ki najde brez posebnih težav neposredno pot tudi do glasbeno neizbirčnega ušesa.

No, ravno dirigentu pa gre zato pomembna zasluga, da se je gladko ognil nevarnosti takega glasbenega tolmačenja, ki bi se mudilo pri sentimentalističnih primeseh in lahkih učinkih, ki se jih taka glasba zlahka naleze spričo svoje široke priljubljenosti. To je posebno prišlo do izraza pri znamenitem Griegovem klavirskem koncertu, ko je nežna a hkrati natančna in odločna poteza Hubadove taktirke iz romantične skladbe evocirala najbolj pristno prvino - ljudsko treznost. Takemu tolmačenju se klavirska igra solista Acija Bertonclja neverjetno prilega s svojo briljantnostjo in neposrednostjo, z učinkovitostjo svoje izpiljene klasične tehnike ter možatim muziciranjem. Pri peti simfoniji Čajkovskega ni bilo izvajanje nič manj prepričljivo, dasi smo, žal, morali prav pri tej skladbi ponovno ugotoviti akustično neustreznost naše največje dvorane za večjo simfonično dejavnost, saj je v določenih dramatičnih prehodih orkestrova zvočnost občutno prekipevala. Morda se bo temu mogoče v bodoče izogniti s pomaknitvijo orkestra v prostor za kulisami. Vse to pa seveda nikakor ne kali visoke kakovosti sinočnjega koncerta in nepozabnega užitka, ki nam ga je nudil.

Ravel Kodrič

NA POBUDO CGIL, CISL IN CCdL

Drevi v Miljah enoten shod za reformo prevozov

Govorili bodo tajniki tržaških sindikatov - Osnovna zahteva je ustanovitev deželne prevozne službe in konec privatnih koncesij

Morda ga je današnja velika stavka industrijskih in drugih strok v Trstu potisnila v ozadje, vendar je jasen pomen drevišnjega shoda za reformo prevozov, ki ga sindikati organizirajo v Miljah. Gre za prvo mogočno manifestacijo, na kateri bodo sindikati orisali svoje stališče o tako občutljivem sektorju družbene dejavnosti, kot so prevozi.

Osnovna zahteva zborovalcev je ustanovitev deželne službe za prevoze, ki naj iztrže iz rok zasebnim koncesionarjem avtobusne proge špekulativnega značaja in uveljavi socialni značaj javnega prevoznega sredstva. Jasno je namreč, trdijo sindikati, da postaja danes javni prevoz delavca na delo in domov, dijaka v šolo, gospodinjo v mestno središče — socialno vprašanje, ki ga je treba obravnavati kot takega.

Pri nas pomeni zahteva po reformi prevozov ureditev velikega prevoznega konzorcija, ki naj zajame ves trikotnik, v katerem se danes premika delovna sila: Milje - Trst - Tržič in v njem koordinira mrežo funkcionalnih avtobusov. To lahko uredi samo dežela, niti občine ne več. Zato pa morajo deželne oblasti spoznati nujo odvzema koncesij zasebnikom in popolne publicizacije vseh prevoznih družb.

Shod za reformo prevozov bo v Miljah ob 18.30 v kinu «Verdi». Prejšnje dni so nam sporočili, da se mu pridružujejo uslužbenci Sergasovega podjetja SAP, včeraj pa smo zabeležili pristanek uslužbencev podjetja «La Carsica». Ni brez pomena, da so za javnost prevozov predvsem uslužbenci zasebnih podjetij, ki jih gospodarji izkoriščajo in že nekaj let vodijo oster boj za svoje sindikalne pravice. V tem boju so ti uslužbenci spoznali tudi solidarnost prizadetih potnikov.

Nalezljive bolezni

Tržaški občinski zdravnik je sporočil, da je od 15. novembra do 21. novembra zabeležil naslednje primere nalezljivih bolezni: škrlatinka 4, otroško črevesno vnetje 1, ošpice 11, norice 1, rdečke 2, srbečica 9, (2 primera izven tržaške občine); nalezljivo vnetje jeter 4.

Predavanje o uresničevanju stanovanjske reforme

Krožek za socialne študije «G. Salvemini» bo priredil v soboto, 27. novembra, ob 17. uri v dvorani za sestanke trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5, predavanje z naslovom «Problemi uresničevanja stanovanjske reforme». Predavanje o tem zanimivem in predvsem zelo aktualnem vprašanju bo imel posl. arh. Michele Achilli, ki je bil v parlamentu poročevalec za večino o stanovanjski reformi.

Velik uspeh mladega violinista Črta Šiškoviča na tekmovanju v Beogradu

Črtomir Šiškovič, gojenec glasbene šole tržaške Glasbene matice, ki se je v septembru letos tako lepo uveljavil na vsedržavnem tekmovanju mladih glasbenikov v Vittoriu Venetu, kjer je dosegel drugo mesto, se je prav tako lepo uveljavil tudi v Beogradu kjer je na tekmovanju dijakov glasbenih šol v Jugoslaviji ponovno osvojil drugo mesto. Hkrati ko čestitamo mlademu in toliko obetajočemu glasbeniku Šiškoviču, čestitamo tudi njegovemu učitelju Oskarju Kjudru. Podrobneje bomo o tem tekmovanju v Beogradu poročali pozneje.

ROJAKI IN ROJAKINJE!

Odbor za postavitev spomenika žrtvam narodnoosvobodilne borbe iz Škednja, Kolonkovca in Sv. Ane je začel zbirati sredstva za izvedbo lepe zamisli. Pubuda bo uspela le ob najširšem sodelovanju rojakov.

Zato poziva odbor vse demokrate — Slovence in Italijane —, da prispevajo k tej akciji.

Posebej pa vabimo vse bivše partizane, aktiviste in sorodnike žrtev, da sodelujejo pri organizaciji vsega potrebnega dela. Ker bomo morali v kratkem sprejeti važne odločitve, pri katerih želimo, da bi soodločali sorodniki padlih ter vsi nekdanji borci in aktivisti, vabimo vse imenovane, da se prijavijo podpisanemu odboru, kar lahko storijo osebno ali z dopisnico na naslov: Odbor za spomenik žrtvam NOB (pri P. d. Ivan Grbec) 34146 — Trst, Škedenjska ulica 124.

Na omenjenem sedežu bo na razpolago član odbora vsako sredo od 19. do 20.30.

Odbor za postavitev spomenika žrtvam NOB
Škedenj - Kolonkovec - S. Ana

MLADINSKI KROŽEK — TRST

vabi v soboto, 27. t.m. ob 18. uri v Ul. Geppa 9/I. na

srečanje s člani ansambla Slovenskega gledališča v Trstu

Sledila bo prosta zabava s plesom.

***

Prijatelje, ki bi se radi udejstvovali v Mladinskem krožku vabimo, da se udeleže sestankov, ki so ob torkih ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. Geppa 9.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

prireja

VEČER JUGOSLOVANSKE POEZIJE

Nastopili bodo vidnejši ustvarjalci poezije jugoslovanskih narodov: **Matej Bor in Peter Levec** — Slovenija; **Slavko Mihalić** — Hrvaška; **Izet Sarajlić in Rajko Nogo** — Bosna in Hercegovina; **Karoly Acs** — Vojvodina; **Stevan Raičković** — Srbija; **Rahman Dedaj** — Kosovo; **Ljubislav Milićević in Sretan Perović** — Črna gora; **Bogomil Djuzel in Atanas Vangelov** — Makedonija.

V TRSTU, danes, 25. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu.

OB 65. OBLETNICI GREGORČIČEVE SMRTI

Vstop prost !

PROSVETNO DRUŠTVO «V. VODNIK»

bo predvajalo v društvenih prostorih v Dolini

danes ob 16. uri za otroke
v soboto ob 20.30 za odrasle
v Prebenegu pa v petek ob 20.30

celovečerni barvni film

«BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA»

ODBOR ZVEZE PARTIZANOV NA OPČINAH

vabi vse bivše partizane, aktiviste in vse prebivalstvo na

SLAVNOSTNO AKADEMIJO

v spomin padlim partizanom z Opčin. Priredilo jo bo Prosvetno društvo «Tabor».

v soboto, 27. nov. ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

V nedeljo, 28. nov. ob 15. uri pa bo v Narodni ulici

odkritje spomenika padlim partizanom

Program odkritja:
pozdravni govor: Andrej Renar, slavnostna govornika Arturo Calabria in Dušan Furlan. Sodelovali bodo pevska zbora «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela in p.d. «Tabor» z Opčin ter godba na pihala s Proseka.

Odbor Zveze partizanov - Opčine

Ljudska prosveta

PD «Kraški dom» — Repentabor obvešča, da bo priredilo v prostorih občinske kopalnice v Repnu od 29. nov. do 5. dec. t. l. **razstavo in prodajo slovenske knjige**. Razstava bo odprta vsak dan od 18. do 20. ure.

Izleti

SPDT priredi od 26. decembra do 2. januarja ZIMOVANJE v KRANJSKI GORI v domu Zrenjanin. Število mest omejeno. Vpisovanje v Ul. Geppa 9. Cene bodo objavili v kratkem.

SPDT priredi v nedeljo, 5. decembra avtobusni izlet v Črni vrh nad Idrijo. Vzpon na Javornik s križišča pri Čenču s povratkom čez Lome. Odhod ob 7.30 iz začetka Ul. F. Severo. Cene: otroci do 10. leta 800, člani 1.200, nečlani 1.500 lir. Vpisovanje v Ul. Geppa 9/II.

Prosvetno društvo «Prešeren» v Boljuncu priredi v sredo, 8. decembra 1971 enodnevni izlet v Ljubljano. Cena 3.000 lir, vključno kosilo. Odhod ob 7. uri iz Boljunca. Vpisovanje pri Lavri v mlekarni do 1. decembra. Pohitite!

Včeraj - danes

Danes, četrtek, 25. novembra
KATARINA

Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 16.27. — Dolžina dneva 9.10. — Luna vzide ob 12.36 in zatone ob 23.47.

Jutri, petek, 26. novembra
KONRAD

Vreme včeraj: najvišja temperatura 8 stopinj, najnižja 3,3, ob 19. uri 6,5 stopinje, zračni pritisk 100,8 mb. rahlo narašča, veter 9 km na uro vzhodni, vlaga 58-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 12,8 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 24. novembra 1971 se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrle so 4 osebe.

Umrli so: 66-letni Rodolfo Bensi, 74-letna Maria Sain vd. Stipancich, 85-letni Ernest Jug, 82-letna Mirta Cochino vd. Corio.

KRZNA
SUPER ELEGANTNI MODELI
VISJA KAKOVOST
VELIK PRIHRANEK
PELLICCERIA CERVO
TRST TEL. 96-301
Viale XX Settembre 16/III

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Godina, Trg sv. Jakoba 1; Grigolon, Trg V. Giotti 1; Ai due Mori, Trg Unità 4; Al S. Lorenzo, Ul. Soncini 179 (Škedenj).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; Rossetti - Emili, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamaro & Neri, Ul. Dante 7.

V OKVIRU PRIPRAV ZA DRUGI NAČRT

Predstavniki socialno-gospodarskih področij objasnili svoja gledišča izvedencem CRES

Na vrsti razprava o vprašanjih San Vita-Codroipa in hribovitih krajev

V okviru deželnega odbora za socialna in gospodarska vprašanja CRES se nadaljujejo posvetovanja v zvezi s pripravami za novi deželni razvojni načrt 1971-75. Na vrsti so poročila in gledišča predstavnikov 8 socialno-gospodarskih področij, v katera je bila pred časom razdeljena naša dežela. Pretekli četrtek so spregovorili predstavniki petega področja (S. Vito - Codroipo) in prvega področja (gorati predeli).

Gledišče poslovnih krogov s področja San Vito - Codroipo, je objasnil podpredsednik cone dr. Bianchini, ki je v svojem posegu pozdravil omenjeno porazdelitev deželnega območja na socialno - gospodarske enote, katerih meje ne soupadajo z mejami drugih krajevnih uprav in zlasti pokrajin. Razdelitev deželne površine na pokrajinske enote ni namreč najbolj primerna, pa tudi ne ustreza zahtevkom homogenosti in dejanskemu stanju posameznih področij. Glede področja San Vito - Codroipo, je govornik dejal, da je zanj značilno postopno upadanje števila prisotnega prebivalstva. Razloge za ta pojav je treba iskati predvsem v gospodarski šibkosti področja, kjer prevladuje kmetijstvo. Kar zadeva prihodnost je govornik naglasil, da si področje mnogo obeta od industrijske cone «Ponte Rosso», ki naj bi predstavljala prvi zametek za industrijski razvoj teh krajev.

Predsednik prvega področja (hriboviti kraji), prof. Di Marco pa je dejal, da je prvi deželni načrt nakazal razne pobude za razvoj gospodarstva hribovitih krajev Furlanije - Julijske krajine. Cilji prvega načrta pa niso bili doseženi. Ljudje se iz teh krajev še vedno množično izseljujejo ter je prvi cilj, ki naj si ga dežela postavi v okviru drugega razvojnega načrta, dejanska zajezitev tega izseljevanja.

Seje, ki jo je vodil predsednik CRES dr. Casolo, se je za sindikalno organizacijo CGIL udeležil A. Calabria, ki je nastopil namesto Burla. Ta je kakor znano pred kratkim odstopil.

Začel se je tečaj za upravitelje zemljiških knjig

V ponedeljek popoldne se je v Trstu začel deželni tečaj za upravitelje zemljiških knjig. Začetka tečaja se je udeležil odbornik za finance Tripani, ki mu je poverjena tudi naloga da skrbi za zemljiške knjige. Tečaj poseča 75 slušateljev, med katerimi so tudi številni deželni in državni nameščenci. Na njem bodo predavali strokovnjaki prof. S. Bartole, dr. M. Bassi, dr. G. Gabrielli, dr. L. Guglielmucci in dr. V. Lamia. Do 21. decembra so na vrsti le lekcije iz teorije, po božiču pa bodo slušatelje tečaja seznanili tudi s praktičnim delom. Zaključni izpit bo predvidoma v začetku maja. Tečaj vodi ravnatelj G. Cesari.

Jugoslovanski delavec včeraj zabodel podčastnika policije

Včeraj malo pred 11. uro so pripeljali v bolnišnico 53-letnega policijskega podčastnika — vodnika I. razreda — Danila Marchesija iz Goriške ulice, kateremu so ugotovili globoko rano, povzročeno z nožem, v desnem delu prsnega koša. Podčastnika, ki bo okreval v 10 dneh, so po nudeni zdravniški pomoči odslovili.

Kot so javili iz kvesture, bi moral Marchesi spremiti čez mejo 39-letnega jugoslovanskega državljana Mladena Vuksinića, o katerem so ugotovili, da je že 20 dni nezakonito delal na našem področju. Predsinočnjim so Vuksinića poslali v zbirni center begunskega taborišča pri Padričah, kjer je prenočil, včeraj pa bi ga morali izgnati iz države. Ko pa je Vuksinić stopal proti policijskemu avtu, je bliskovito potegnil iz rokava nož in ga zasadil presenečenemu podčastniku v prsi. Nasilneža so pridržali in ga bodo prijavili sodnim organom, podčastnika pa so nujno odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da na srečo rana ni nevarna.

S SINOČNJEGA SESTANKA ŠENTJAKOBSKE KONZULTE

Župan Spaccini obrazložil dve urbanistični vprašanji

Avtocesta bo povzročila nekaj škode, ki pa jo bo občina poravnala v mejah svojih možnosti

Sinoči se je sestala šentjakobska konzulta ob prisotnosti precejšnjega števila prebivalcev tega rajona, ki so pokazali veliko zanimanje za sestanke. Šlo je za dve vprašanji urbanističnega značaja: za avtocesto, ki bo povezovala novo pristanišče s celotnim sistemom hitrih cest tržaške okolice, ter za problem gradnje skladiščne hale na nekem dvorišču.

Zanimanje je bilo precejšnje posebno zato, ker je o teh dveh problemih govoril sam župan Spaccini, katerega je spremljal odbornik za javna dela De Luca.

Župan je na kratko obrazložil razloge, ki so privedli občino do izvedbe spreminjevalnega načrta urbanističnemu načrtu: potreba, da se čimprej pripravijo ceste za povezavo pristanišča z evropsko mrežo cest. Seveda bo prišlo pri tem do nekaterih nevšečnosti za prebivalce prizadetih predelov, občina pa bo v mejah svojih možnosti poravnala vso škodo prizadetim. Šentjakobski predel ne bo utrpel prehude škode zaradi te ceste, ki bo v veliki meri sledila trasi stare železnice, ki je peljala do Glinščice. Seveda bo treba to traso razširiti in pri tem bodo podrli nekaj hiš, ne pa toliko kot v manj srečnih predelih, kot so na primer Barkovlje, kjer ni nobene že speljane trase». Vsekakor bodo poravnali škodo prizadetim, kot so jo v preteklih letih poravnali prizadetim zaradi razširitve pokopališča.

Prav ob tem vprašanju je prišlo do polemike, ker so ljudje hoteli točnih odgovorov, koliko odškodnine bodo prejeli in v kolikšnem času jim bo denar izplačan. Seveda župan ni mogel dati odgovorov, ki naj ne bi bili kaj več, kot generične obljube.

Drugo vprašanje na dnevnem redu je bil problem velike skladiščne hale, ki so jo začeli graditi na dvorišču sredi poslopij ob ulicah S. Marco, Vespucci, Colombo in Concordia. Hala bo oddaljena le nekaj metrov od pritličnih stanovanj in tistih v prvem nadstropju in jim bo tako jemala luč in zrak. Župan je dejal, da je to posledica sedanjih zakonov, ki dovoljujejo tudi take zgradbe. Ko bi odbili prošnjo za gradnjo bi jih lahko tožili in bi prav gotovo dobili tožbo. Obstaja načrt za nov sistem reguliranja teh vprašanj, ni pa še izvršen, ker ga mora odobriti dežela. Po tem novem pravilniku, ne bodo smeli tega načrta odobriti, nasprotno, za vsako gradbeno dovoljenje bo morala občina vprašati mnenje pristojne konzulte. Vsekakor pa bo občinska uprava poskrbela za nov pregled tega dovoljenja in bo najkasneje čez pet dni podala svoje mnenje. Župan Spaccini je pokazal veliko dobre volje za reševanje urbanističnih problemov Šentjakobčanov, vendar mu sedanji zakoni ne dovoljujejo, da bi ta njegova dobra volja prinesla zaželene rezultate.

Kako Restivo ščiti našo skupnost...

Pred nekaj meseci je senator Umberto Terracini poslal vladi pismeno vprašanje v zvezi s popisom prebivalstva po narodnosti. Želel je vedeti, čemu niso pristojne oblasti upoštevale predloga zveznega odbora jezikovnih skupnosti, naj bi v vsej državi povpraševali po «jeziku ali dialektu, ki ga popisani pozna, poleg italijanščine».

Terracini je sedaj prejel odgovor, ki mu ga je v imenu predsedstva italijanske vlade dal notranji minister Franco Restivo. Priznati moramo, da je redkokdaj zbral tako odgovoren minister, kot je italijanski notranji minister, toliko grobih netočnosti, kolikor jih vsebuje njegov odgovor.

V začetku trdi Restivo, da je sklep o popisu jezikovnih skupin «v bocenski pokrajini in bivšem tržaškem ozemlju» *sprejelo predsedstvo vlade* «sporazumno z zainteresiranimi organizmi - notranjim in zunanjim ministrstvom ter ISTAT» *in to zaradi* «posebnega pravnega režima, ki je tam v veljavi na osnovi natančnih mednarodnih sporazumov».

Podrobno navaja nato Restivo razloge, zakaj so popisali jezikovne skupine v Bocnu: gre za nujno ugotovitev razmerja, ko gre za razdeljevanje stanovanj, javnih služb, šol na osnovi v paketu določenega proporca.

«Isto formulo smo nato razširili na občine tržaškega ozemlja», *piše Restivo,* «glede katerih velja čl. 3 posebnega statuta dežele Furlanije-Julijske krajine, ki se tudi sklicuje na krajevne jezikovne skupnosti.»

Končno pa še dodaja, da v skladu (?) s tem so bila v popisne pole vnešena vprašanja: «za Gornje Poadižje: jezikovna skupina, kateri pripada (italijanska — nemška — ladinska); za bivše Tržaško ozemlje pa jezikovna skupina, kateri pripada.

Toda Restivu še ni dovolj. Zato dodaja še posebno razlago, čemu ni ISTAT popisala drugih jezikovnih skupin:

«Pravn.. potreba, ki smo jo omenjali za pokrajine Bocen in Trst, ne pride v poštev za druge zelo omejene jezikovne skupine, ki so nastanjene že dalj časa na našem narodnem ozemlju, kajti gre za elemente, ki ne predstavljajo pravcatih jezikovnih manjšin, ali pa so že dalj časa nastanjene na našem ozemlju in popolnoma vključene v narodno življenje».

V zaključku izraža Restivo mnenje, da je nepotreben popis dialektov, češ da bi to bilo pretežko.

Poslancu Francu Restivu bi radi ob takem odgovoru postavili nekaj dopolnilnih vprašanj:

1. Kdo mu je povedal, da določa londonski sporazum (mednarodne obveznosti, ki jih omenja) popis Slovencev v «bivšem Tržaškem ozemlju»*? Vemo, da tega londonski sporazum ne predvideva in da je le nekaj fašistov, ki bi radi iskali iz trte izvito sorazmerje* «25 od sto», *češ da je to* «plafond» *za dodeljevanje narodnostnih pravic...*

2. Kako si upa trditi, da je bila «ista formula razširjena na občine Tržaškega ozemlja», *ko pa nekaj odstavkov niže jasno pove, da sta bili vprašanji različni? Da o razliki med dvojezičnimi popisnicami na Južnem Tirolskem in... kako naj ga imenujemo?... škandalom na Tržaškem sploh ne govorimo, kajne?*

3. Na kakšni osnovi si upa gospod minister trditi, da veljajo določila čl. 3 deželnega statuta 'krajevno skupnost na Tržaškem'. Ali si upa celo varati senatorja Terracinija, ki je podpisnik republiške ustave in dobro ve, da tranzitorni člen o naši deželi omenja prisotnost manjšine na njenem ozemlju, ne pa v coni A, ki takrat (leta 1948) sploh ni bila sestavni del Italije?

Zammivo bi tudi bilo vedeti, kdaj bo minister Restivo preklical oziroma označil za netočne podatke o Slovencih v pokrajinah Videm, Gorica in Trst, ki jih je objavilo leta 1954 glasilo ministrskega sveta, v imenu katerega je letos dal omenjeni odgovor senatorju Terraciniju.

In še eno vprašanje: Ali si v duhu tega odgovora zares zamišlja izvajanje nedavnega dogovora Saragat - Tito o zaščiti jezikovnih skupnosti v obeh državah?

Morda bi morali s tem vprašanjem zaključiti polemiko. Toda znano je, da pripada poslanec Restivo albanski jezikovni skupnosti na Siciliji, kateri je posvetil tudi nekaj svojih zakonov in med katero zbira dovoljšno število preferenc. Čudimo se zatorej, kako omalovaževalno se notranji minister izraža na račun svoje jezikovne skupnosti in sploh drugih jezikovnih skupnosti v Italiji. Ima jih za goste, ki so «dalj časa nastanjeni na našem narodnem ozemlju» *(naše je, in gorje mu, kdor nam ga vzame!?)...*

Zato še zadnje vprašanje: ali sodi minister Restivo tudi zase, da je le začasni gost na «našem narodnostnem ozemlju»*?*

KROŽEK ZA POLITIČNE IN DRUŽBENE VEDE «PINKO TOMAŽIČ»

Jutri ob 20. uri v ljudskem domu v Ul. Madonnina 19 bo Boris Iskra predaval o temi:

POLITIČNA DEJAVNOST SLOVENCEV OD 1918 DO 1922.

Sledi razprava. Vstop prost.

Gledališča

VERDI

Baletni večeri

Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 23988) so v prodaji izvenabonmajske vstopnice za vse štiri baletne večere, katerih prvi je na sporedu danes zvečer ob 21. uri za red A v vseh prostorih. Ponovitve jutri in v soboto ob 21. uri ter v nedeljo ob 16. uri.

Na glasbo Adamsa, Driga, Kreina, Čajkovskega, Debussyja, Liszta in Albinonija ter v koreografijah Petipe, Bruyanskega, Corallijam Darrelja, Čabukianija in Uboldija bodo nastopili Tosso Beaumont, Rudy Bryans, Liliana Cosi, John Fletcher, Milorad Miškovič, Andre Prokowsky, Galina Samsova, Helen Starr, Delinda Wright, Yolk Yurosha, Leda Lojodice, Oscar Tartara in Jorge Salavisa.

Dirigent Daniel Stirn.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes De Musset
jutri Henrik IV.

V Politeama Rossetti samo danes zvečer ob 21. uri gostovanje skupine Comèdie de l'Ouest z De Mussetovo komedijo «I capricci di Marianna» v francoščini. Režija Guy Parigot.

Jutri zvečer prva izvenabonmajska predstava Pirandellove drame «Henrik IV.» s Tinom Carraro v glavni vlogi ter z Dino Sassoli, Aldom Alorijem in Ivano Staccioli.

Razstave

V galeriji «La Lanterna» razstavljajo do 3. dec. slovenski likovni umetniki Riko Debenjak, Adrijana Maraž, Janez Bernik in Andrej Jemc.

V razstavni dvorani palače Costanzi je razstava z naslovom «Comp 3», ki jo prireja mestni muzej Revoltella. Razstavljena so dela, ki jih je po zamislih Edvarda Zajca ter po programu programerja Hmeljaka napravil elektronski stroj tržaškega vseučilišča.

V Italijanskem umetnostnem centru v Ul. S. Nicolò 8 razstavlja tržaški slikar Ugo Vicic «Viugo». Razstava je odprta do 30. t. m.

V galeriji «Cesare Sofianopulo» na Trgu Papa Giovanni XXIII 6 je odprta kolektivna slikarska in kiparska razstava «Jesen» 1971». Razstavlja 31 umetnikov — članov deželnega sindikata lepih umetnosti CCdL-UIL. Razstava je odprta do 31. t.m. Sindikat pripravlja tudi kolektivno božično razstavo, ki se bo začela 18. dec. in zaključila 4. jan. 1972.

V galeriji Mignon, Korzo Italija 9/B (Pasaža Rossoni) razstavlja do 30. nov. tržaški slikar Ottone Griselli.

V galeriji Torbandena razstavlja do 10. dec. Enrico Baj.

V galeriji moderne umetnosti «Russo» v Pasaži Rossoni razstavlja do 30. t.m. Sergio Cernecca.

V umetnostni galeriji «Tergeste» v Ul. Battisti 23 bo od 27. nov do 7. dec. razstavljal mladi tržaški slikar Livij Možina.

Kino

Nazionale Večer posvečen «Kodaku». Samo danes.

Fenice 15.00 «...Continuavano a chiamarlo Trinità». Terence Hill, Bud Spencer, Jessica Dublin, Harry Carey jr. Barvni film.

Eden 15.30 «Il Decamerone». Barvni film. Strogo prepovedan mladini pod 18. letom. Zadnji dan.

Grattacielo 15.30: «Soffio al cuore». Barvni film. Lea Massari, Benoit Ferreux. Režiser Louis Malle.

Excelsior 15.30 «E dopo le uccido». Rock Hudson, Angie Dickinson, Telly Savalas.

Ritz 15.30 «Bella di giorno, moglie di notte». Eva Szemerys, Nino Castelnuovo in Anna Miserocchi. V barvah. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Alabarda 16.00 «L'amore difficile». Zabavni film. Vittorio Gassman, Nino Manfredi in Chaterine Spaak. Prepovedano mladini pod 18. letom. Zadnji dan.

Aurora 16.00 «Il merlo maschio» technicolor, prepovedano mladini pod 14. letom. Zadnji dan.

Impero 16.30 «Germania, sette donne a testa». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Cristallo od 24.11. do 25.11. z začetkom ob 21.15: zabavna komedija: «Ženski zdravnik» s Tamaro Baroni in Ric in Gian.

Capitol 16.30 «Suspect». Marisa Mell. Prep. mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Boaniks». Walt Disneyev film v barvah. Zadnji dan.

Vittorio Veneto 15.00 «Morte a Venezia». Dirk Bogard, Silvana Mangano. Barvni film.

Ideale 16.00 «Duello di aquile». Mihana Juzo Kajama. V barvah.

Astra Dvorana oddana skupini «Cineforum». Samo za danes.

Abbazia 16.00 «Lo scudo di Falworth». Tony Curtis in Janet Leight. Barvni film.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes ob 19.30 dramatični barvni film:

IL COBRA

Igrata Peter Martell in Anita Ekberg

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob prijatelja Ernesta Juga daruje družina Karis 5.000 lir za Dijaško matico in 5.000 lir za Glasbeno matico.

Z NOVIMI POSEGI SVETOVALCEV

Deželni svet nadaljuje razpravo o proračunu za poslovno leto 1972

Rizzi (PSIUP) o problemih Slovencev - Lovrihovo poročilo o deželnem obračunu za leto 1970 - Dežela preveč pasivna do slovenske manjšine

Deželni svet je včeraj nadaljeval razpravo o proračunu za leto 1972 in o obračunu za poslovno leto 1970. Nastopili so štirje svetovalci, in sicer De Biasio (KD), Coghetto in Pascolat (KPI) ter Rizzi (PSIUP). Prvi je naglasil, da se z novim proračunom omiljuje vprašanje finančnih zaostankov, saj predvideni stroški naraščajo hitreje kakor predvideni dohodki. Poleg tega opozarja proračun na željo deželnega vodstva, naj bi se razpoložljiva finančna sredstva zalagala za daljši čas in torej za večje pobude kakor doslej. Govornik je na koncu pohvalil deželne pobude v kmetijstvu, katerim je v novem proračunu namenjenih skupno 11 milijard lir.

Coghetto in Pascolat sta imela daljša govora in sta oba kritizirala deželno gospodarstvo in socialno politiko v preteklosti ter naglasila, da kaže novi proračun namen deželne uprave, da tudi v prihodnje nadaljuje po isti poti. Coghetto se je v svojem posegu zadržal predvsem ob vprašanju kmetijstva, medtem ko je Pascolat obravnaval vprašanja zaposlenosti, industrije in trgovine. Svetovalec Rizzi se je dotaknil vprašanja vojaških služnosti in morebitne postavitve atomskih min na Krasu, vprašanja zdravstvene preosnove in deželnega šolstva. V zvezi s slovensko manjšino je dejal, da je dežela doslej ostala le pri besedah oziroma pri nepomembnih priznanjih, kot je na primer vključitev nekaj Slovencev na vodilna mesta, medtem ko ostajajo osnovna vprašanja Slovencev še vedno odprta. Zahteval je konkretne posege v korist slovenske manjšine zlasti na Krasu, v okolici Krmina in v Nadiških dolinah. Slovencem pa naj bi dežela predvsem zagotovila ustrezno gospodarsko obnovo, je zaključil Rizzi, sicer bo vsak poseg v njeno korist zaman.

O obračunu za preteklo poslovno leto je za manjšino v deželnem svetu poročal svetovalec D. Lovriha (KPI). V tej zvezi je govornik naglasil, da iz dokumenta preveva zaostala politika deželne vlade. Kolikor se je v letu 1970 povečal deželni izdatek za razne socialne pobude, se je to zgodilo le na pritisk delavstva in sindikatov.

Z letom 1970 se je zaključil prvi deželni razvojni načrt. Ta je zamudil vse glavne cilje, drugi načrt pa še danes ni pripravljen. Nerazumljivo je, zakaj ni dežela doslej zavzela jasnega stališča do zahteve, naj bi osrednja vlada priznala naši deželi izredno pomoč v višini 490 milijard lir po členu 50 deželnega statuta, kakor je manjšina večkrat zahtevala v deželnem svetu.

Glede finančnih zaostankov iz preteklih poslovnih let je Lovriha naglasil, da so ti do leta 1970 narastli na 136 milijard lir. To dokazuje nevaren zastoj v ustroju deželne uprave. Razloge za ta zastoj je v veliki meri iskati v centralističnih težnjah v okviru Furlanije-Julijske krajine. Razne oblike pomoči, ki jih dežela podeljuje zdaj temu, zdaj onemu področju, ne dosegajo zastavljenih ciljev. Kljub številnim posegom v prid gospodarskim dejavnostim, se je skupen obseg zaposlenosti v deželi zmanjšal z 439.000 na 436.000 enot.

Tudi sami posegi na industrijskem področju niso rodili napovedanega uspeha. Kot primer naj velja industrijska cona v Trstu: v njenem okviru je danes zaposlenih približno 8.000 delavcev. Na prvi pogled bi ta podatek lahko imeli za določen uspeh industrijske politike v deželi. V resnici pa gre le za premestitve delovne sile iz mesta v industrijsko cono in zlasti delavcev iz Tovarne strojev pri Sv. Andreju v obrat Grandi Motori. Trst demografsko nazaduje in je menda edino mesto, kjer živi več upokojencev kakor delavcev. V tržaškem pristanišču narašča samo promet s petrolejem, medtem ko promet s tradicionalnim blagom popušča. Pristaniške naprave so zastarele in nevarne za delavce, ki jim strežejo. Nobeno izmed večjih javnih del ni bilo doslej uspešno zaključeno: tako pomol VII, tako krožna železniška proga v predoru, tako cestne povezave s pomolom in industrijsko cono itd. Pomorske proge pretežnega državnega pomena pa so v zadnjem času v novi nevarnosti.

V svojem poročilu se je Lovriha zadržal tudi pri vprašanju slovenske manjšine. Predvsem je poročevalec naglasil, da bi tudi novi zakonski posegi, ki bi povsem izenačili Slovence s pripadniki večinskega naroda, pomenili le prazen okvir, če bi jih ne spremljali konkretni posegi gospodarske in socialne narave. Posebno težak je položaj Slovencev v Beneški Sloveniji, od koder se domačini izseljujejo zaradi zaostalega kmetijstva, pomanjkanja industrij in nadležnih vojaških služnosti.

Za Slovence v Furlaniji - Julijski krajini, o katerih se govori, da predstavljajo obogatitev za deželo in važen dejavnik za sodelovanje med tu živečima narodoma in s sosednimi republikami, ni v deželi organičnega načrta, ki bi določal racionalno pahljačo ustreznih posegov. Predvsem pa ni dežela doslej nastopila s potrebno težo pri osrednji vladi, da bi ta sprejela ukrepe v zaščito slovenske manjšine. Dežela je nasprotno zavzela v tem pogledu povsem pasivno stališče tako v odnosu do osrednjih oblasti, kakor tudi v odnosu s krajevnimi upravami na našem področju.

DELO DEŽELNEGA ODBORA

V 20 letih 2 milijardi za nove športne naprave

Država nakazala bolnišnicam v Furlaniji - Julijski krajini 1 milijardo 200 milijonov lir

V ponedeljek je ponovno zasedal deželni odbor. Na predlog odbornika Romana je odbor, ki mu je predsedoval podpredsednik Moro, sprejel vrsto ukrepov v korist športa na podlagi zakona štev. 26 iz leta 1969.

V letu 1971 bo dežela nakazala za gradnjo, razširitev in izboljšanje športnih naprav skupno vsoto 100 milijonov lir. Podobna nakazila si bodo nato sledila leto za letom do vključno leta 1991. Gre torej za skupen znesek 2 milijard lir v 20 letih. Sredstva bodo prejemale občinske in pokrajinske uprave oziroma njihovi konzorciji. V letošnjem letu bo dežela nadalje izplačala 150 milijonov lir kot skupen prispevek «una tantum» v isti namen. Sredstva iz tega nakazila bodo poleg javnih uprav prejela tudi športna društva. Končno je deželni odbor sklenil nakazati v letošnjem letu še 50 milijonov lir ustanovam in društvom za nabavo nove športne opreme.

Na predlog odbornika za zdravstvo Devetaga je odbor sprejel načrt o porazdelitvi vsote 1.203.864.000 lir, ki jo je dal za našo deželo na razpolago minister Mariotti po državnem zakonu štev. 304, in sicer med 23 bolnišnicami Furlanije-Julijske krajine. Tržaške bolnišnice bodo prejele skupno 370,5 milijona lir (192 milijonov Združene bolnišnice, 135,5 milijona otroška bolnišnica Burlo Garofolo, 27 milijonov pokrajinska bolnišnica za dolgotrajna zdravljenja in 16 milijonov pokrajinska nevrološka bolnišnica). Bolnišnica v Čedadu bo prejela 14 milijonov, v Krminu 19 milijonov, goriške bolnišnice pa skupno 119 milijonov lir.

Seja izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze

Na zadnji seji izvršnega odbora Slovenske kulturno - gospodarske zveze, ki je bila prejšnji večer na sedežu v Ul. Malta v Gorici, je tajnik dr. Darij Cupin obsežno govoril o pripravah za široko zasnovano akcijo, da bi s smotrno uporabo zloglasnih dekretov povrnili poitalijančene slovenske priimke v originalno, se pravi v slovensko obliko. V tem smislu je bilo doslej že marsikaj storjenega in tudi prosvetna društva so izrazila željo, da bi na čimbolj učinkovit način odpravili krivico, ki nam jo je povzročil fašizem. V tej zvezi je tudi poudaril, da bi patronat, ki deluje v okviru Kmečke zveze, pripomogel k uspešnosti takšne pobude. V obsežni diskusiji je bilo vprašanje osvetljeno tako z administrativno - pravne kot tudi s politične strani. Pri tem je predsednik SKGZ Race, ki je sejo vodil, še prav posebej naglasil, da bi morali v postopku za povrnitev slovenskega priimka doseči tudi to, da bi hkrati zagotovili spremembo priimka tudi za vse ostale dokumente. Veljati bi moral enak postopek, kot ga je prefektura uvedla pod fašizmom.

V zvezi z mogočno protifašistično manifestacijo, ki jo pripravljajo odporniške organizacije v nedeljo, 28. novembra v Rimu, je SKGZ napovedala svojo udeležbo tudi kot članica tržaškega protifašističnega odbora ter hkrati obljubila podporo pri organiziranju nabirke.

Po obravnavi nekaterih specifičnih vprašanj, ki zadevajo Beneško Slovenijo in Goriško, se je izvršni odbor seznanil z neuradnimi govoricami, ki že več kot teden prihajajo iz različnih virov, po katerih naj bi predsednik Colombo sprejel zastopstvo Slovencev 1. oziroma 2. decembra.

Za sodelovanje med šolo in športom

Deželna odbornika za športne dejavnosti Romano in za šolstvo Giust sta se včeraj sestala z deželnim nadzornikom za šolstvo Angiolettijem. Razpravljali so o športnih napravah v okviru posameznih šol in o sodelovanju šolskih ustanov pri raznih športnih dejavnostih. Načeli so tudi možnost, da bi šolske telovadnice uporabljala tudi izvenšolska športna društva. Prof. Angioletti je dejal, da je pripravljen sodelovati v mejah svojih pristojnosti.

Prometni ukrepi

Ker bodo lahko krošnjarji izjemoma postavili svoje stojnice v Ul. Bellini od Nabrežja 3. novembra do Trga Ponterosso ter na samem Trgu Ponterosso od Ul. Bellini do mostu in to v dneh 27., 29. in 30. novembra, bo občina prepovedala v tistih dneh vožnjo in parkiranje vseh vozil na omenjenih cestiščih. Prepoved bo veljala od ure 0 do 24. ure dne 27. t. m., prav tako od ure 0 do 24. ure dne 29. in 30. novembra.

Občina je poleg tega tudi stalno prepovedala parkiranje vseh vozil na Miramarskem drevoredu od poslopja št. 57 do poslopja št. 67, ker so na omenjenem delu drevoreda zožili pločnik in uvedli štiripasovno vožnjo. S tem občinskim odlokom so seveda ukinili vse prejšnje odloke o parkiranju na omenjenem delu Miramarskega drevoreda.

Opozorilo Kmečke zveze vinogradnikom

Kmečka zveza opozarja svoje člane-vinogradnike, da je treba prijaviti pridelek vina.

Kdor ne bi izpolnil in oddal prijave, ne more potem dobiti dovoljenja, da vino lahko proda, ali sam toči na osmici.

Po zakonu so predvidene stroge kazni za tiste, ki bi vina ne prijavili (od 100 tisoč do 1 milijona lir globe).

Prijave je treba napisati na posebnih obrazcih. Rok za njih oddajo zapade nepreklicno 27. novembra. Ni torej moč računati na možnost prijave po tem roku.

Zato naj se vinogradniki zglasijo na tajništvu KZ, da jim izpolni in vloži prijavo.

Tajništvo KZ

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Na tujem potnem listu je zamenjal fotografijo

Prizivni sodniki so mu potrdili prvotno kazen na 6 mesecev zapora

Proti večeru 17. decembra lani se je 34-letni Sergio Mirelli iz Ul. Romagna 9 zglasil na osrednjem komisariatu javne varnosti. Ves upehan je povedal agentom, da so malo prej neznane avtomobilske miši vlomile v njegov fiat 124 novejše tržaške registracije in izmaknile iz njega vrsto dokumentov, med katerimi tudi potni list.

Minilo je nekaj mesecev, a o neznanih storilcih in ukradenem potnem listu ni bilo ne duha ne sluha. Končno je 10. maja letos osebje letečega oddelka tržaške kvesture prejelo sporočilo krajevnega urada za tujce, da se je v hotelu «Fiore», v Ul. della Zonta, predstavil moški s potnim listom na ime Sergia Mirellija. Ker je bil potni list označen za ukradenega, so se agenti takoj odpeljali v hotel. Vendar je moški, ki se je predstavil z ukradenim potnim listom, že odšel. Policistom tako ni preostalo drugega kot čakati, da jim bo neznanec sam padel v mrežo. Res niso dolgo čakali. Že naslednji dan so zagledali prav pred sedežem tržaške kvesture moškega, ki je v vsem ustrezal telesnim značilnostim neznanca, ki se je dan prej predstavil v hotelu «Fiore». Sprehajal se je v družbi lepega dekleta, turške državljanke Gueltekin Nazahat. Moškega so seveda takoj ustavili in ga pospremili v policijski urad.

Tu je moški, 31-letni Guido Bosiglav s Stare istrske ceste 7, ki je že večkrat imel opraviti s pravico, mirno priznal, da je ponaredil potni list, naslovljen na Sergia Mirellija, in sicer tako, da je samo zamenjal lastnikovo sliko s svojo. Odločno pa se je branil obtožbe tatvine samega potnega lista. V ta namen je dejal, da mu ga je za 50 nemških mark (svojčas se je zaposlil v Nemčiji) prodal v Monakovem neki Sardinec, Gianni po imenu. Preiskovalcem se je zdelo opravičilo dovolj verjetno in zato so ga prijavili sodnim oblastem samo zaradi ponareditve osebnega dokumenta in odkupa ukradenega blaga, v tem primeru potnega lista.

Prvostopenjski sodniki so na razpravi z dne 21. junija letos obsodili Bosiglava na skupno 6 mesecev zapora. Proti tej razsodbi pa je moški vložil priziv in tako so ga včeraj v odsotnosti sodili pred tržaškim prizivnim sodiščem (preds. Marsi, tož. Pascoli, zaps. Mosca).

Javni tožilec dr. Pascoli je predlagal za obtoženca potrditev prvostopne kazni, branilec odv. Sferco pa se je potegoval za najnižjo kazen. Sodniki so v celoti sprejeli tožilčev predlog.

S SEJE OBČINSKEGA SVETA

Nad tri milijarde naložb v Gorici v prihodnjih letih

Zaprosili bodo za deželne prispevke za gradnjo pokopališča v Pevmi, za okrepitev plinskih in električnih naprav, za ceste, čistilne naprave odpadnih voda itd.

Včeraj smo poročali o prvem delu ponedeljske seje občinskega sveta v Gorici, ko je moral župan Martina sejo prekiniti, potem ko je večina svetovalcev zapustila sejno dvorano, da je pripravil k molku fašističnega svetovalca Cohano.

V drugem delu seje, ki se je potegnila precej pozno v noč, so svetovalci obravnavali le upravne zadeve, s posebnim ozirom na potrditev vrste sklepov občinskega odbora, ki se tičejo javnih del. Med temi naj omenimo sklep za gradnjo novega pokopališča v Pevmi, ki naj bi po načrtu stalo okrog 110 milijonov lir. Za modernizacijo in popravilo mestnega kopališča v Ul. Cadorna naj bi potrošili 175 milijonov lir; za popravilo številnih mestnih ulic skoro 300 milijonov; za mestno klavnico 140 milijonov; za izvedbo načrta o mestni tržnici 485 milijonov, za okrepitev javne razsvetljave 260 milijonov; za zgraditev nove sprejemne postaje za električni tok 480 milijonov; za okrepitev naprav za metan 368 milijonov, za naprave pri čiščenju odpadnih voda kanalizacije 982 milijonov itd. V celoti gre za nad tri milijarde lir stroškov za predvidena javna dela, ki pa ne bodo prišla tako hitro na vrsto. Gre za dolgoročni načrt in za pripravo birokratskega postopka tudi za dosego deželnega prispevka za njihovo realizacijo v prihodnjih letih.

Odobrili so tudi poročilo kolavdacijske komisije za nove športne naprave na Rojcah in odbornik za javna dela je s tem v zvezi zagotovil, da bodo s 1. januarjem dokončno izročili svojemu namenu novo nogometno igrišče in končno vrnili zemljišče v Ul. Baiamonti njegovemu lastniku za drugačno uporabo.

Isti odbornik je nato poročal tudi o treh predlogih za lotizacijo zemljišč na vogalu ulic S. Chiara in Verdi, v Ul. IX agosto in na vogalu ulic Corsica in Formica, kjer bodo podrli nekatere dotrajane stavbe in zgradili nova poslopja. Vse tri načrte so odobrili z veliko večino. Odbornik Tomassich pa je s svoje strani govoril o novem socialnem središču, ki ga bodo uredili na osnovi novih mestnih četrti s socialno asistenco po družinah.

Na tajni seji so obravnavali številne zadeve občinskih uslužbencev.

Prodoren uspeh jugoslovanskih pesnikov v Gorici

V nabito polni dvorani goriškega pokrajinskega sveta so pesniki iz raznih krajev Jugoslavije sinoči doživeli prodoren uspeh. Pesniki, ki so prišli v Gorico iz Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Kosovega, Srbije, Črne gore, iz daljne Makedonije in Slovenije, so Goričanom podali najlepše dosežke sodobne jugoslovanske poezije. Goriško občinstvo je najprej pozdravil naš primorski rojak Ciril Kosmač, nato je govoril predsednik zveze jugoslovanskih pisateljev Ivo Frankiš, ki je poudaril, da pesniški jezik povezuje in ne razdvaja narode. Tržaški pesnik Marko Kravos pa je povedal, da je Slovenska prosvetna zveza v sodelovanju z zvezo jugoslovanskih pisateljev in društvom slovenskih pisateljev priredila ta večer v počastitev včerajšnje 65. obletnice smrti «goriškega slavčka» — Simona Gregorčiča. Pesniki so svoje pesmi podali v svojem jeziku, tržaška radijska napovedovalka Savina Remec pa je nekatere pesmi prevajala v slovenščino. Ob zaključku večera sta goriško dekle in fant podarila cvetje z narodnimi trakovi jugoslovanskim pesnikom. Goriško občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo prostorno dvorano pokrajinskega sveta, se je s toplim aplavzom zahvalilo pesnikom za prijeten in prelep večer.

Spet ropotanje o coni B

V nedeljo bo v Gorici še eno zborovanje o coni B. Tokrat bo na govorniškem odru predsednik istrskega združenja odv. Sardos Albertini, kateremu prerokujejo desničarsko usmerjeni demokrščani in fašisti mesto župana v Trstu. Omenjeni odvetnik bo «odgovoril» tajniku socialdemokratske stranke Ferriju, ki je v nedeljo zagovarjal ureditev meja med Italijo in Jugoslavijo.

Govor bo seveda o coni B, o «odpadnikih», itd. Brez dvoma bomo videli na govorniškem odru tokrat tudi zastopnike Lege Nazionale, neofašistične stranke, marsikatere bojevniške organizacije in morda samega jokajočega Giannija Bartolija. Po Gorici so že včeraj nalepili plakate namenjene Istranom. Pričakovati moramo torej spet tak cirkus, kot smo ga videli v soboto popoldne, ko so fašisti z avtomobilom po mestu rjoveli proti Slovencem. Trgovci se upravičeno boje, da ne bi skupinica goriških fašistov motila jugoslovanske kupce, ki jih bo v Gorici precej zaradi jugoslovanskega državnega praznika.

Pri letalski družbi «Meteor», uslužbenci nadaljujejo s stavko. Vodstvo je ponudilo nadaljevanje pogajanj. Nadaljevali naj bi jih še ta teden v Rimu ali pa prihodnji teden v Ronkah. Sindikati preučujejo to ponudbo.

Urejanje obmejnih naprav pri Vrtojbi

Lokomotiva sopiha po novem nadvozu nad obvozno cesto, ki bo povezovala Šempeter z obmejno postajo pri Vrtojbi. Sliko smo posneli pred nekaj dnevi in je zgovoren dokaz, da so na jugoslovanski strani meje že precej naprej s pripravljalnimi deli za ureditev obmejnega postajališča. V Gorici pa je občinski svet pred nekaj tedni odobril načrt za gradnjo obmejne postaje med železnico in pokopališčem.

O gradnji povezovalne ceste smo poročali letos junija, ko so pričeli z deli. Cesto pri marketih v Šempetru bodo podaljšali do bodoče obmejne postaje. Ta cesta bo, ko bo dograjena, služila najprej kot dovozna cesta za material pri gradnji obmejne postaje, pozneje pa bo služila za hitro povezavo med to postajo in Šempetrom oziroma Rdečo hišo in Novo Gorico.

Z deli so Jugoslovani, kot nam dokazuje naša slika, že precej napredovali. Prejšnji teden so pričeli z asfaltiranjem prvega odseka te povezovalne ceste, v naslednjih mesecih pa bo ta gotova. Cesta bo dolga skoro kilometer in pol, široka pa bo sedem metrov. Kot vidimo na sliki bodo lahko cesto v bodočnosti tudi razširili.

V Novi Gorici so nam povedali, da bodo pričeli z deli za gradnjo naprav na obmejni postaji pri Vrtojbi čim bo povezovalna cesta dokončana. Za gradnjo teh naprav imajo že zagotovljena sredstva iz občinskih, republiških in zveznih skladov. V Novi Gorici pa pripravljajo podrobni načrt za avtoporto, ki bo obsegal trinajst hektarjev. Na tem avtoportu bo prostora za trgovine, bare, bencinske črpalke, trgovine in druga podjetja. Baje imajo več interesentov kot pa razpoložljivega prostora.

Predvidevajo, da bodo dela tako na jugoslovanski kot na italijanski strani končana v nekaj letih. Takrat bo Gorico dosegla tudi avtocesta, v Novi Gorici pa upajo, da bodo do takrat dobili sredstva za gradnjo avtoceste proti Razdrtemu in Ljubljani.

Obisk pri šolskem skrbniku za šolo v Dolu

Včeraj zjutraj sta se zastopnika doberdobske občine odbornik Stanko Ferletič in tajnik dr. Beccia, v spremstvu pokrajinskega podpredsednika Waltritscha, zglasila pri šolskem skrbniku. Dr. Martuscelliju so prikazali stanje v katerem se nahaja šolsko poslopje v Dolu, o katerem je bil govor na seji občinskega sveta v Doberdobu prejšnji teden. Delegati občine so šolskega skrbnika obvestili o sklepu občinskega sveta, ki je zaprosil šolsko oblast za denarno podporo. Šola je namreč potrebna popravil. Šolski skrbnik je obljubil svoje zanimanje, upoštevajoč seveda potrebe vseh šolskih poslopij v naši pokrajini.

Stavka v tovarni v Zdravščini

V tekstilni tovarni v Zdravščini delavke in delavci stavkajo že štiri tedne. Pred nekaj dnevi je ravnateljstvo zahtevalo da bi se že pred pričetkom pogajanj delavstvo odpovedalo nekaterim zahtevam. Sindikati so to zahtevo ravnateljstva odbili. V komunikeju sindikatov je rečeno, da imajo v Zdravščini plače, ki so za petnajst-dvajset odstotkov manjše od plač v drugih tekstilnih tovarnah na Goriškem.

Sindikati se zoperstavljajo tej nameri ravnateljstva in zahtevajo posredovanje deželne uprave, da bi se stvar uredila.

V zvezi s tem so deželni svetovalci KPI Bergomas, Pellegrini in Bosari poslali predsedniku deželnega sveta interpelacijo v kateri izražajo obžalovanje, da se nista odbornika za delo in za industrijo odzvala vabilu sindikatov, da bi posredovala v sporu med delavstvom in ravnateljstvom tekstilne tovarne v Zdravščini.

Goriška PSDI se strinja s Ferrijem

V zvezi z nekaterimi časopisnimi vestmi, po katerih naj bi goriški socialdemokrati ne soglašali z izjavami svojega državnega tajnika posl. Ferrija glede cone B, je izvršni odbor PSDI imel sejo, s katere nam je poslal naslednje pojasnilo:

«Politična linija PSDI, ki je bila soglasno odobrena na vsedržavnem kongresu stranke, je tista, ki jo je povedal in potrdil poslanec Mauro Ferri, tajnik stranke. To popolnoma odgovarja navodilom in mnenju goriških socialdemokratov. Kakršno koli drugačno razlaganje je osebnega značaja in ne odgovarja jasnemu stališču goriške federacije te stranke.»

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Seja občinskega sveta v Grmeku

V četrtek, 18. t.m. se je sestal v Grmeku občinski svet na svoji redni seji z zelo obširnim dnevnim redom. Tako so svetovalci razpravljali o proračunu za leto 1972 in ga odobrili. Svetovalci so pooblastili župana Lucia Suferlija, da zaprosi hranilnico Cassa di Risparmio za posojilo za ureditev centralnega ogrevanja v občinskem sedežu in v osnovni šoli, ki sta v isti stavbi. Nato je občinski svet odobril načrt za napeljavo in ojačenje javne električne razsvetljave na vsem ozemlju grmiške občine. Pooblastil je občinski odbor, da napravi vse potrebno za razlastitev nekaterih parcel, ki so potrebne za ureditev ceste, ki pelje iz Hlodiča preko Sevca v Topolovo. Poleg tega so sklenili, da bodo vozili brezplačno osnovnošolske otroke, ki obiskujejo vrtec, iz oddaljenih vasi v Hlodič. Odobrili so načrt za razširitev domačega pokopališča. Vse pa kaže, da bodo zgradili novo pokopališče, ker je sedanje na neprimernem kraju. V ta namen bodo zaprosili deželo za potreben prispevek. Občinski svet je sklenil tudi dati potrebna sredstva za popravilo in ojačenje vodovodne napeljave v Lesah. Na kraju je še odobril načrte za delovne centre v vaseh Podlak, Zverinac in Rukin ter sklenil oživeti babiški konzorcij za občini Grmek in Dreko.

Obvestilo Kmečke zveze

Kmečka zveza obvešča vinogradnike Goriških Brd, da morajo do 29. novembra prijaviti letošnji pridelek grozdja na pristojni občinski urad.

Istega dne zapade tudi rok za prijavo letošnjega pridelka vina.

Za pisanje prijav in vsa druga pojasnila se lahko prizadeti vinogradniki obrnejo na urad Kmečke zveze v Gorici, Ul. Malta 2.

Ker je rok še zelo kratek naj prizadeti pohitijo s prijavo.

Občinska seja v Tržiču

Danes zvečer ob 20.30 bo v Tržiču seja občinskega sveta. Med drugim bodo razpravljali tudi o preosnovi plač občinskih uslužbencev, ki naj bi se po novi uredbi zvišale za skupno 260 milijonov lir.

Prejšnji večer se je s fiatom 500 peljal po cesti iz Cervignana proti Tržiču 53-letni Emilio Sgubin, doma iz Fiumicella. V bližini Ville Vicentine pa je od zadaj trčil v ustavljen tovornjak s prikolico, ki ga je vozil 58-letni Libero Grizančič iz Kopra, ki pa sedaj živi v Trstu. Sgubinov avto se je zaril med kolesje prikolice tovornjaka. Sgubina so odpeljali v tržiško bolnišnico, kjer so mu ugotovili številne poškodbe po glavi, obrazu, rokah in rokah ter ga pridržali za 30 dni na zdravljenju.

KOT V DRUGIH OBČINAH

Seznam doberdobskih otrok ki prejmejo šolsko nagrado

Podpore daje deželna uprava dijakom višjih srednjih šol

V Doberdobu so, upoštevajoč deželni zakon o podporah dijakom, ki obiskujejo višje srednje šole, pripravili seznam tistih dijakov, ki bodo te podpore dejansko dobili. Vsakdo izmed njih bo dobil 40.000 lir letne študijske podpore, poleg tega pa bodo dobili še nakazilo za povračilo potnih stroškov, ki se giblje od 48.000 lir (za potovanje v Trst) do 12.000 lir (za potovanja v Tržič). Večina dijakov pa obiskuje šole v Gorici.

Obe nagradi bodo dobili naslednji dijaki: Marino Černic, Aldo Gergolet, Nevio Millo, Armando Peric, Edi Ulian (vsi obiskujejo srednjo industrijsko šolo v Tržiču), Elvija Marušič, Marija Marušič, Luiza Gergolet, Laura Laurenčič, Nadja Gergolet, Nadja Gergolet, Bogomila Antoni, Janez Heric, Livijana Gergolet, Klavdij Radetti, Marta Lavrenčič (vsi obiskujejo trgovsko šolo v Gorici), Marta Lavrenčič (obiskuje trgovsko šolo v Trstu), Armando Jarc, Nevio Pieri, Rossella Pieri, Silvana Devetak, Bruno Šuligoj (vsi ti obiskujejo razne strokovne šole v Gorici), Marija Kristina Gergolet, Rozana Lavrenčič, Ladi Gergolet (obiskujejo goriško učiteljišče), Ticijana Pahor, Franco Bagon, Gabrijel Ferfoglia, Klavdij Gerin, Viljem Gergolet (obiskujejo klasično gimnazijo v Gorici).

Roditeljski sestanek za višje srednje šole

Po sklepu profesorskega zbora, na zadnji seji z dne 15. t. m. je ravnatelj slovenskih višjih srednjih šol v Gorici naprosil odbor staršev iz prejšnjega šolskega leta, naj sporoči imena svojih predstavnikov za novo leto 1971-72.

Šolski odbor za leto 1970-71 sklicuje sestanek staršev gimnazije-liceja, ki se bo vršil v nedeljo, 28. novembra 1971 ob 10.30 v šolskih prostorih v Ul. Croce.

Dva psička na razpolago

Ustanova za zaščito živali (ENPA) v Gorici, tel. 27-45, ima na razpolago dva psička in sicer: 1 majhnega mešanca starega 6 mesecev, samca, z belo in rdečkasto dlako; 1 mešanca pasme curzer, starega 2 meseca, črne barve, samca. Ustanova je pripravljena prepustiti obe živali ljubiteljem psov.

RAZSTAVA BRIŠKEGA ROJAKA

VLADIMIRA KLANJŠČKA

V veži Katoliškega doma v Gorici razstavlja že drugi teden 18 svojih del najnovejše proizvodnje goriški, ali bolje števerjanski rojak Vladimir Klanjšček, ki je obenem tudi profesor na slovenski nižji srednji šoli v Gorici.

Čeprav je še mlad, to ni njegova prva razstava in je že večkrat prikazal svoja dela tako, da lahko iz zaporedja njegovih razstav dobimo približno sliko njegove razvojne poti. Prvič je imel svojo samostojno razstavo pred dvema letoma v goriški galeriji «Pro loco», kjer je prikazal precej pestro in bogato proizvodnjo svojih dotakratnih izkušenj. Malo pozneje je razstavljal v Novi Gorici, nato v Tržaški knjigarni v Trstu, v Sežani, pred kratkim pa še v tržaškem predmestju v Škednju. V kratki dobi dveh let je to kar lepa delavnost.

Na sedanji goriški razstavi nam mladi umetnik prikazuje 18 svojih tipičnih del na tematiko goriških Brd, s posebnim ozirom na trte. Slikarja nam je predstavil goriški umetnostni kritik Milko Rener, ki pravi o njem, da si je kot izrazno sredstvo poiskal nekako «kroparsko tehniko»; zato dajejo vertikalni trtni izrezi vtis, da so ojekleneli. Vendar so ponekod ti izrezi v svoji goloti nabiti z življenjsko energijo in včasih celo sproščeni.

Vsekakor je Klanjšček s to razstavo še bolj jasno pokazal na svojo popolnoma neodvisno in samosvojo umetniško pot močne ustvarjalne osebnosti, ki posreduje vtise s svoje rodne briške zemlje, iz katere je zrasel in s katero je slej ko prej trdno povezan.

Razstava bo ostala odprta do vključno 28. t. m. po naslednjem urniku: ob delavnikih od 19. do 20.30. V nedeljo od 10.30 do 12. in od 16. do 19. ure.

I. M.

Proslava 30-letnice OF v Doberdobu

Prosvetno društvo «Jezero» v Doberdobu priredi v soboto, 27. t. m. proslavo 30. obletnice ustanovitve osvobodilne fronte z naslednjim programom:

1. ob 20. uri polaganje vencev pred spomenik padlih borcev.

2. ob 20.30 bo v društveni dvorani govoril o nastanku, delu in pomenu OF dr. JOŽA VILFAN.

3. Danilo Turk - Joco, clan SG iz Trsta, bo podal priložnostne recitacije.

4. sodelujeta tudi domača godba na pihala «Kras» in pevski zbor društva «Jezero».

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA — GORICA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE — GORICA
v sodelovanju z EMAC iz Gorice
Jovan Sterija Popović

SKOPUH ALI KIR JANJA

komedija v treh dejanjih
Prvić v slovenščini
V nedeljo, 28. t. m. ob 16. uri
(Abonma red B — okoliški)
v ponedeljek, 29. t. m. ob 20.30
(Abonma red A — mestni)
v Katoliškem domu v GORICI

Vozni red avtobusov na predstavo «Skopuh ali Kir Janja» v Gorici dne 28. novembra 1971 ob 16. uri.

Avtobus št. 1: Vrh odhod ob 15, gostilni - Devetak - Grilj Poljane ob 15. gostilna Peric, Doberdob ob 15.10 pred občino, Jamlje ob 15.20 gostilna Pahor, Dol ob 15.30 Boneti, Palkišče, gostilna Peric Rupa-Peč, Gabrje ob 15.35 pri gostilni Ožbot.

Avtobus št. 2: Sovodnje odhod ob 14.55 pri občini, pri gostilni Tomšič, Podgora ob 15.10 pred vhodom v tovarno, Števerjan ob 15.20 Bukovje, Števerjan ob 15.25 Dvor, Oslavje ob 15.35 pri kostnici, Pevma - št. Maver 15.40 pri spomeniku.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Bertolt Brecht

Bobni v noči

ŠTIRI NAGRADE NA «BORŠTNIKOVEM SREČANJU 1971»

Danes, 25. t. m. ob 20.15 v NOVI GORICI
jutri, 26. t. m. ob 20.15 v NOVI GORICI

Kino

CORSO 17.00—22.00: «Là dove volano i corvi». Kinemaskopski film v barvah.

MODERNISSIMO 17.15—22.00: «La mummia», C. Lee in P. Cusking; angleški kinemaskopski film v barvah.

VERDI 17.00—22.00: «Crescendo... con terrore». S. Power in J. Olson. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

CENTRALE 17.00—21.30: «Il federale». A. Sordi in S. Sandrelli; italijanski črnobeli film.

VITTORIA 17.15—21.30: «Metello». M. Ranieri in O. Piccolo; italijanski film v barvah.

Tržič

AZZURRO ob 17.30: «Dossier prostituzione». Dokumentarec v barvah. Kinemaskop.

EXCELSIOR ob 16.00: «Un caso di coscienza». Lando Buzzanca. Barvni film.

PRINCIPE ob 17.30 «Le 24 ore di Le Mans». S. McQueen. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (N. Gorica): «Pustolovščine Ali Babe», italijansko-francoski barvni film — ob 18. in 20.

SVOBODA (Šempeter pri N. Gorici): «Drago bom prodal svojo kožo», italijanski barvni film — ob 18. in 20.

PRVAČINA: Prosto.

RENČE: «Madam Bovari», italijansko-nemški barvni film — ob 20.

DESKLE: «Labirint zločina», francoski barvni film — ob 19.30.

ŠEMPAS: «Naj zver crkne», francoski barvni film — ob 19.30.

KANAL: Prosto.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici odprta lekarna ALESANI, Ulica Carducci 12, tel. 2268.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna dott. Rismondo, Ul. Toti 52, tel. 72701.

OB 30-LETNICI II. TRŽAŠKEGA PROCESA

Prižgali so iskro upora proti fašizmu

Iz pripovedovanja tov. Toneta Abrama

III.

Kljub vsemu pa smo se pripadniki partije redno sestajali, zlasti voditelji, in sicer Adalbert Vrabec, Krajnik, Srečko Colja, Jožko Gruden, Peter Nardin in Alojz Pahor, ki je redno držal zvezo z italijansko KP. Gradivo smo dobivali po njem iz Tržiča v italijanščini in iz Gorice v slovenščini.

Iz tega časa me veže mnogo spominov na tovariša Alojza Budina. Bil je zelo previden. Vse propagandno gradivo je imel dobro shranjeno v raznih skrivališčih v za to nalašč pripravljenih konservnih škatlah, skritih v kupih kamenja.

Junija 1934 so fašisti prišli na sled našemu delovanju in nas zaprli v tržaške zapore. Takrat so zaprli okrog 180 ljudi. Celica KP v Škrbini pa je vseeno še dalje delovala, ker niso bili aretirani Pinko Tomažič, Alojzij Budin in nekateri drugi. Tudi tisti, ki smo bili aretirani, smo po osmih mesecih zaradi pomilostitve ob rojstvu v kraljevi družini bili izpuščeni, ne da bi sploh prišli pred sodišče. Takoj po prihodu iz zapora sem zopet navezal stike s Tomažičem in Budinom. Nadaljevali smo delo.

Naš časopis v slovenščini je bil «Delo», v italijanščini pa «Unità». Dobivali smo tudi razne druge brošure ter «Kapital» Karla Marksa.

Zelo pomemben dogodek je bil tedaj, ko je Alojz Pahor navezal redno partijsko zvezo za vse potrebne stike med Italijo in Jugoslavijo, sam pa se je umaknil v Sovjetsko zvezo. Kot sem pozneje zvedel, sta Pahor in Vrabec padla v španski državljanski vojni.

Ko se je začela vojna v Abesiniji, se je Tomažič umaknil v Jugoslavijo, zaradi česar je politično delovanje nekoliko opešalo. Kmalu pa sem dobil nove stike po Tomažičevi sestri Danici. Tržaški komunisti so se tedaj sestajali v Ulici della Guardia 31, in sicer Peter Morgan, Rudolf Uršič, Boris Abram, Ruggero Spadaro in drugi. Tam sem se seznanil z Morganom, ki je bil voditelj stranke. Tako sem povezal z njimi svojo skupino, tov. Besednjaka, ki je odgovarjal za Rihemberg (sedaj Branik), ter Nardina, ki je imel svojo skupino v okolici Gorice.

Med špansko vojno so me poklicali na služenje vojaškega roka. Skupina antifašistov je bila med nami močna. Jaz sem dobival ilegalno propagandno gradivo iz Trsta ter večkrat povabil zaupne antifasiste na sestanke. Včasih se nas je zbralo tudi do 15 Slovencev. Imel pa sem stike tudi z nekaterimi italijanskimi antifašisti. Ni bilo težko pridobiti teh ljudi. Na komandi regimenta je bil namreč za uradnika naš pokojni tovariš Adolf Uršič. Imel je dostop do vseh podatkov o posameznih vojakih, ker so vsi spisi šli skozi njegove roke. Tako je prebral tudi poročilo tržaške kvesture o meni.

Fašistične oblasti so po raznih polkih zbirale prostovoljce za Španijo. Antifasisti smo proti temu reagirali in smo izvedli napisne akcije po zidovih. Uspeh je bil dober, saj sta se javila le dva prostovoljca. V oficirski menzi je bil natakar Herman Špacal iz Kostanjevice na Krasu. Seznanjal nas je, kaj se oficirji med seboj pogovarjajo.

Ko sem zaradi bolezni dobil bolniški dopust in prišel v Škrbino, sem se spet srečal s Tomažičem, ki se je vrnil iz Jugoslavije, od koder so ga bili izgnali kot nezaželenega. Nekega dne smo organizirali izlet na Trstelj blizu Škrbine. Navzoča sta bila tudi dva tovariša iz tržaškega vodstva KP, katerih imen nisem vedel; ni bilo namreč dovoljeno spraševati po imenih. S Pinkom sva bila ves dan skupaj; mnogo mi je pripovedoval o delovanju KP v Jugoslaviji. Stavke delavcev, borbe na ulicah proti policiji, to je bilo zame vse novo. Med drugim mi je pripovedoval, kako je delovalo društvo Nanos v Mariboru.

Kmalu po vrnitvi iz Jugoslavije je moral Tomažič k vojakom. Ko sem jaz odslužil vojaščino, sem se zaposlil v Trstu v hotelu Savoia ter sem se spet povezal z Morganom in deloval vse do svoje aretacije 2. junija 1940.

V času, ko je bil Tomažič pri vojakih, so bile v Trstu številne aretacije. Aretirali so skoraj vso Morganovo skupino. Podeželja aretacije niso zajele. Do vrnitve Tomažiča je bilo politično delovanje bolj revno, dokler nisem sam vzpostavil stikov z Rukinom, Besednjakom, Nardinom in Coljo.

V hotelu Savoia sem ustanovil skupinico antifašistov skupaj z bratoma Marianom in Brunom Čebohin. Bruno je bil že prej obsojen na dve leti zapora zaradi komunizma. Še vedno sem imel zveze z Budinom, Besednjakom in seveda s Tomažičem. Nekoliko pa sem poznal tudi tovariše z Opčin, posebno Furlana, s katerim smo se včasih dobili na openskem tramvaju s Tomažičem.

Nekoč sem potoval s Tomažičem v Osp na obisk k tovarišem, ki so bili z njim pri vojakih. V vasi smo imeli sestanek s pristaši KP, saj je bila ta vas dobro znana kot antifašistična vas. Nato sva šla s Tomažičem v Rodik k tovarišu Vladimiru Dujmoviču, v Pliskovico k tovarišu Alojzu Šucu, v Trebče k tovarišu Stanku Kralju.

V letu 1938-1939 in do polovice 1940 je naša partija v Julijski krajini ustanovila nekakšno OF, čeprav še ne pod tem imenom. Pod vodstvom Pinka Tomažiča smo delovali za združitev vseh antifašističnih sil v boju za svobodo.

Zadnji sestanek s tovarišem Tomažičem sem imel v bufetu pri njegovem stricu v Ulici Beccaria. Čez teden dni so me aretirali v hotelu Savoia, Tomažiča pa v Škrbini pri stari materi.

V zaporu Coroneo smo bili strogo izolirani od ostalih zapornikov v desetih celicah brez stranišč. Opazil sem Tomažiča, Malalana, Veglio in Budina. Takoj smo sklenili, da bomo zanikali vsako zvezo s Tomažičem. Na prvem zaslišanju sem bil šele okrog 20. julija. Od naše skupine sem bil zaslišan prav zadnji. Na končno zaslišavanje so me poklicali 20. avgusta in sem ostal na policiji do 14. septembra. Prvih 14 dni so me brez prestanka izpraševali. Prve tri dni mi niso dajali ne hrane ne vode ter so me hudo pretepali, tako da sem si izsušene in razpokane ustnice močil s samim urinom.

Vprašanja med zaslišavanjem so se nanašala predvsem na to, kako poznam Tomažiča, Budina, Dujmoviča, Uršiča in druge. Po končanem zaslišanju sem ostal sam na kvesturi še teden dni, dokler niso nekoliko izginili sledovi pretepanja, ker bi me drugače sploh ne sprejeli v zapor. Z menoj je bil pozneje v Coroneu Zoran Sosič z Opčin. Od tam so me odpeljali v koprske zapore. Nekaj dni sem bil skupaj s kriminalci, ki pa so nas politične zelo spoštovali. Kasneje pa so me premestili v sobo 24, kjer sem dobil druge tovariše. Bilo nas je sedem: Srečko Colja, Milan Bolčič, Tonček Požrl, Alojz Sosič, Bernard Daneu, jaz in še nekdo, ki se mu ne spominjam imena.

(Nadaljevanje sledi)

«Spominki s Krasa» je naslov ene izmed slik, s katerimi se bo v soboto, 27. t. m. ob 18. uri predstavil v galeriji «Tergeste» mladi slovenski slikar Livio Možina. Razstava njegovih del bo odprta do 7. decembra

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Griselli, Cernecca in Lucio Giordani

Ottone Griselli se z novo razstavo v galeriji Mignon odločno postavlja na stran tistih, ki v nadaljevanju tradicij tržaških impresionistov vidijo večjo obstojnost umetniškega trajanja likovnih vrednot. Je pa Grisellijev impresionizem močno realistično prekvašen. In morda prav zaradi tega je priljubljen pri tržaškem občinstvu, ki se navdušuje za pokrajinarsko slikanje.

Čeprav tudi to pot zasledimo v teh pestrobarvnih oljih slikarju priljubljeno motiviko krajev s Krasa in iz Notranjskega, motive žareče kraške jeseni in zasneženih hribov nad Pivko, pa se med temi pričenjajo pojavljati nove podobe s slikovitimi razgledi starih okrajev Trsta.

Vanje polaga Griselli mnogo ljubezni in kazno je, da bo tudi v tej zvrsti krajinarstva dosegel njemu lastno popolnost. Posebno uspela sta tu slika starinske cerkvice sv. Silvestra in širši razgled preko tržaških streh in zvonikov. Na njegovih razstavah smo se sicer že srečavali s slikami ljudi, se pa sedaj menda prvič srečamo z ženskim aktom. Razumljivo, da je tu tudi velika slika morja z jadrnicami, je pa vendar verjetno najboljše delo slika starega devinskega gradu.

* * *

Sergio Cernecca se je ponovno predstavil s 27 olji v galeriji Russo, torej tam, kjer smo ga prvič spoznali. Je pa od tedaj posebno v barvnem pogledu prijetno spremenjen. V podajanju ostrih podrobnosti gledanih pokrajin ostaja sicer vedno isti spretni risar, morda celo preveč spreten, kar gotovo ne koristi čisto umetniškemu dojemanju narave. Se pa Cernecca v nekaterih slikah, zlasti tistih prepreženih z rahlo jesensko zameglenostjo, že rešuje nekdanje jarko zelene enobarvnosti. Le-te so mehko pesniške, polne slikovito sivobarvnih odtenkov, ki ustvarjajo potrebno globino obzorij. Taki so razgledi nižjega toka Soče in kamnitega Krasa.

Pričenja pa čutiti potrebo po novi barvni lestvici že slikar sam. Od tod vrsta podob z nočnimi prikazi krajev, v katerih mora Cernecca nujnostno zapostaviti svojo risarsko spretnost, ko prozorno pregrinja tako podrobnosti kot posamezne glavne sestavine slik z modrikastim mrakom noči, ki vse povezuje v celoto resnično umetniškega videza. Prav v tem, da se Sergio Cernecca more še uspešno vsebinsko in barvno prenavljati pa je gotovo dokaz, da v njem klije še močna skrita rast nadaljnjega umetniškega razvoja.

* *

Da je Lucio Giordani sin slikarja in slikarke Giordani — Reya, smo ugotavljali na mnogih skupnih razstavah. Bila pa so njegova do tedaj prikazana dela prav posebne vrste grafike, napredna v abstraktnih zasnovah in izvedbi barvnih foto povečav. Pri tem pa polna iskateljskega stremljenja po novih likovnih dosežkih, pač vzporedno usmerjenih s samim njegovim poklicem elektronskega fizika.

Zato nas tembolj preseneča njegova razstava v galeriji Tergeste, ki je tudi njegova prva osebna razstava. Tam namreč razstavlja keramično poslikane krožnike in slike na malih ploščicah, ki jih skupinsko sestavlja v dela večje učinkovitosti. Če je tako Giordani posegel po tisočletja starem postopku slikanja, se je morda prav zaradi tega tudi vsebinsko povrnil v tiste čase, ko slika krožnike po vzorcih onih starih Grkov in Etruščanov ter nadaljuje tovrstni razvoj tematike na ploščicah z verskimi in viteškimi prizori gotskega navdiha predrenesančne dobe.

Priznati moramo, da mu povsod uspe, tako v dekorativnem kot tudi oblikovnem videzu, v to hoteno arhaičnost vsebine teh skoro miniaturnih sličic vdahniti čar pristnosti duha in likovnih sestavin že zdavnaj izginulih kultur kot nekak poklon neznanim ustvarjalcem v tej prvinski zvrsti slikarstva, ki sega daleč nazaj v razkošnost palač babilonskih kraljev.

MILKO BAMBIČ

S POPOTOVANJA PO BLIŽNJI ISTRI

Bivši poštar šjor Bepi živa kronika Završja

Vse področje pozna, ker je tod živel polnih petdeset let in ker je prebrskal in prelistal vse, kar je o kraju napisanega

Giuseppe Castagna se je rodil v vasici Kostajnica blizu Grožnjana. Trideset let je bil poštar v Završju, zadnja leta pa živi v Bujah kot upokojenec. Živi s svojo preteklostjo in s spomini na Završje, kamor je bil prišel še kot otrok in živel vse do upokojitve. Giuseppe ali šjor Bepi, kot mu pravijo, ima že 80 let. Kljub temu pa ima dober vid in sluh, da ne govorimo o spominu, saj seže njegov spomin daleč, daleč nazaj in se spomni sleherne malenkosti. tako da je nekakšna živa zgodovina ali vsaj kronika svojega kraja in teh krajev nasploh. Šjor Bepi je živa kronika Završja, ko je v vasi živelo še 400 prebivalcev, ko je vas imela štiri gostilne, mesnico, pošto in dve trgovini, celo kmečko posojilnico. Sedaj, ko je vse to zreducirano na eno gostilno in eno trgovino, ki pa vendarle zadoščata maloštevilnemu prebivalstvu, kar ga je ostalo v Završju, šjor Bepi obuja spomine na dobo, ko je malone otrok prišel v Završje in ostal v njem vse do 1950. leta, ko je stopil v pokoj.

Tedaj, pred davnimi 50 ali 60 leti je kot poštar hodil okrog od hiše do hiše in od vasi do vasi. Za vse področje od Završja do Oprtlja so bili trije poštarji, ki so vsi skupaj imeli eno kolo, tako da je vsakdo moral opraviti najmanj 25 km poti na dan — peš. Seveda je tako dobro spoznal kraj, vsako drevo in vsak kamen ob cesti, in, seveda, vsako hišo in vse ljudi. Vse področje Završja mu je postalo prijateljsko: priljubil se je bil ljudem, ljudje pa so se priljubili njemu. In še v tisti dobi se je začel zanimati tudi za zgodovino kraja. To pa nič čudnega, če pomislimo, da je na malone vsaki hiši v Završju vzidan kak kamen, kak napis, ponekod kak grb ali vsaj kak renesančni relief, vse okrog pa so ob cestah majhne kapelice in znamenja. V eni kapelici je rimski mozaik, v drugi je vzidan neki kamen iz rimske dobe, v tretji so še medli ostanki gotskih fresk itd. itd.

In Bepi Castagna, ki je po naravi bister, je začel brskati po preteklosti kraja in v ta namen je začel listati po starih dokumentih in listinah, ki jih je bilo veliko na bivšem občinskem sedežu v Završju. Zanimalo ga je vse, kar je bilo kdajkoli in kjerkoli zapisano o Završju. In tudi sedaj, ko ima na plečih že osem križev, ga ta plemenita radovednost še ni minila. In če koga danes zanima, kdaj je družina Contrini prevzela v last Završje, če bi kdo rad vedel, kaj je ta ali oni beneški kapitan napravil v Završju, kdaj je bila zgrajena ta ali ona cerkev, kdaj so prenehali delovati mlini na vodo, kaj pomeni ta ali oni napis v kamnu, kje so najdišča iz rimskih časov itd., naj se obrne na šjora Bepija, ki mu bo znal odgovoriti na vsako vprašanje.

Pred nedavnim pa je šjor Bepi vzel v roko svinčnik in začel sam pisati zgodovino tega kraja. V debel zvezek je začel nizati drobno vendar čitljivo pisavo, ki vsebuje kroniko Završja. In tega je veliko.

Ko šjoru Bepiju postane dolgčas — in v dnevu 80-letnika, ki nima kaj početi, je takih trenutkov veliko — vzame v roko zvezek, si natakne očala, se zamisli v preteklost in nato nadaljuje s svojim pisanjem. V takih trenutkih mu v njegovo majhno sobo v bujskem starem gradu pridejo na obisk stari dogodki: pred njim se zopet pojavi Završje, kakršno je bilo nekoč, pred davnimi desetletji, ko je še kot otrok prišel iz majhne Kostajnice v veliko vas, ki se mu je zazdela kot mesto. V Završju je pred 70 leti prvič slišal, kako je zapiskala železnica, tista ozkotirna železnica, ki je vezala Trst s Porečem in ki so jo v času abesinske vojne ukinili. Spominja se, kako se je nekoč on in gruča drugih otrok peljal od Završja do Kostajnice. Plačal je 20 stotink. Bil je to dogodek, ki se ne pozabi. V misli mu pride tudi gostilna pri gornji cerkvi v Završju, gostilna, ki je bila last njegovih sorodnikov, pri katerih je v mladih letih živel. Spominja se, kako je bilo v tisti gostilni živo, seveda le ob nedeljah in praznikih, ko so ljudje odhajajoč od maše stopili v gostilno vsaj na kozarec črnega ali belega.

In šjor Bepi se spominja, kako se je takrat živelo!» Z nostalgijo obuja spomine na svojo mladost, ko je bilo veliko dela tako doma, pri hiši, pa tudi na polju, v vinogradih in še posebej okoli oljk, saj je bilo Završje znano kot kraj, ki je dal veliko olja. Toda šjor Bepi, ki se sicer z nostalgijo spominja na mladost, je iskren. Tudi glede tega. Spominja se, da je bil kljub tolikšnemu delu na voljo le koruzni kruh, da je bila sleherni dan na mizi polenta ali «minestra». Edino ob nedeljah je bil poleg tudi kos mesa, seveda ovčjega, kajti edino ovčje meso se je prodajalo v mesnici, saj takrat telet niso klali, goveje meso pa je bilo na razpolago le nekajkrat na leto, ob velikih praznikih.

Takšnih in podobnih spominov, drobne kronike iz preteklosti je v mislih in zadnje čase tudi v debelem zvezku šjora Bepija vedno več. Ker pa je vsega tega veliko, gre njegova zgodovina počasi dalje in tudi ko bo debeli zvezek poln, ne bo zapisano vse, še zdaleč ne vse, česar se šjor Bepi spominja in kar bi moglo biti zanimivo posebno za mlade ljudi, za mlade meščane, ki tako rekoč nimajo pojma, kako so njihovi dedje živeli v časih, ko so bili stari kot so oni danes, to se pravi, kako se je živelo na podeželju še pred nekaj desetletji, pred dvema generacijama.

T. F.

NA FILMSKIH PLATNIH

Roger Vadim:

«... e dopo le uccido»

Originalni naslov: Pretty Maids All in A Row. Igrajo: Rock Hudson, Angie Dickinson itd.

Da Vadim ni velik režiser, to smo vedeli. Vedeli smo tudi, da so nas njegovi filmi zanimali, dokler se je posluževal zanimivih «mitov» kot so Brigitte Bardot in Jane Fonda. Nismo pa mislili, da bo Vadim režiral tako prazen film kot je «...e dopo le uccido». Tako prazen, da se sploh ne splača govoriti o njem.

V filmu vidimo dosti lepih in golih deklet. Zato pa film še ni erotičen, tako kot neki film ni političen le zato, ker obravnava politično temo. Bolj kot na erotični film nas spominja na najbolj osladne proizvode Walta Disneya.

Sergij Grmek

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Vsak nepremišljen korak bi vam lahko škodil. Zaradi slabega mnenja o vaših namenih bo v domačem okolju nekaj razburjenosti.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Denarni položaj se boljša. Pripomogel vam bo, da boste dosegli svoj cilj tudi kar se ljubezni tiče.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Pozabite na majhne nesporazume in nadaljujte po svoji poti. Ljubljena oseba vam bo dokazala navezanost.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Proučite spremembe na delu. Ne sledite drugim, temveč delajte po svoji vesti.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Vztrajajte pri svojih sklepih. V družinskem krogu pokažite vso vztrajnost in resnost.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Zaradi dobro izvedenega dela boste nepričakovano zasloveli. Družinski položaj na splošno zadovoljiv.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Zadoščenje zaradi izmenjave mnenj z osebo, ki jo spoštujete. Nov pojav ljubezni do osebe, ki vam je bila nekoč pri srcu.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Premislite preden se vmešate v zadevo, ki vas le malo zanima. Neznancem ni treba govoriti o težavah.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Poberite sad dela, preden bi postal last tistega, ki si ga ni zaslužil. Zatopite se v čitanje.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) V jutranjih urah zanimive vesti. Pojavil se bo stari tekmec, katerega pa se ne smete bati.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Previdnost pri razgovorih tudi s starimi kolegi in prijatelji. Če boste popustili mladim, ne bo miru v družini.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Preden boste kaj storili, obrnite se do predstojnika. Tako se boste izognili odgovornosti.

DA BI BILA LEPA, JE ŽENSKA PRIPRAVLJENA NA ŽRTEV

Preden se lotimo diete preverimo svoje zdravje

Razne okrogline ne izginejo kar tako - Tudi ni res, da nam dieta «odvzame» prav tam, kjer bi želele - Gibanje v prirodi je izredno važno

Mnogo žensk je obupanih: moda zahteva vedno vitkejšo postavo, današnji način življenja, ki ne dopušča dovolj časa za gibanje v prosti naravi, za šport in zdrav način življenja, pa je prav gotovo največji nasprotnik takšne linije. Nič čudnega torej, če se ženske, pa tudi moški v tej nenehni borbi za ohranitev, ali pridobitev vitkejše linije poslužujejo vseh mogočih diet, ki jih predpisujejo strokovnjaki, pa tudi nestrokovnjaki. Vsakdo ima svoje ideje, svoje nasvete, a rezultati so mnogokrat kaj malo ohrabrujoči.

Zdravniki in dietologi so mnenja, da je mogoče prikriti, pa tudi popraviti marsikatero telesno napako, da pa je glavni pogoj za vse to dobro zdravstveno stanje. Brez tega je težko govoriti o vitki liniji, o lepi postavi, lepi in sveži polti in mladostnem videzu. Zdravo telo pa po mnenju istih marsikaj dopušča in marsikaj uravnava. Zato priporočajo najprej temeljito zdravljenje in šele nato preizkušanje raznih diet in lepotnih kur.

Ta vse večja želja žensk, da bi bile vitke, pa postavlja seveda v ospredje drugo vprašanje, ki ni z estetskega stališča nič manj važno, to je namreč vprašanje pojava tako imenovanega «celulitisa» ali kot bi po domače povedali neenakomernega nabiranja maščobe na raznih delih telesa, ki je dostikrat videti kot nagrbančena oranžna lupina. Če je mogoče to napako v zimskih mesecih še nekako prikriti, je v poletnih mesecih kaj takega skoraj nemogoče. Ženske se proti temu borijo z raznimi masažami, kremami in «čudežnimi» lotioni. Uspehi pa so majhni, če že ne ničevi.

Zdravniki in dietologi so mnenja, da je za pojave takih «blazinic» odvečne maščobe kriva ne samo debelost, temveč tudi prenaglo hujšanje. Takšno hujšanje, brez zdravniške kontrole lahko povzroči, da bomo shujšale tam, kjer bi ne bilo potrebno in da bodo ostale okrogline z vsemi povezanimi nevšečnostmi še bolj vidne in še bolj neestetske.

Živčna napetost in pa razni manjvrednostni kompleksi, kot tudi nezaupanje v lastne zmogljivosti so mnogokrat povod za debelenje. Ista živčna stanja pa lahko povzročijo tudi močno telesno izčrpanost in s tem v zvezi tudi pretirano suhoto. Niti prva, niti druga nista z estetskega stališča zaželeni, nista pa koristni niti za naše zdravstveno stanje.

Kakšno shujševalno kuro bomo izbrale, kako bomo zdravile svoje živce in druge komplekse — to nam bo najbolje svetoval zdravnik. Me pa lahko s svoje strani marsikatere manjše napake svoje postave in oblaza prikrijemo in s tem prispevamo k nasi lepši in prijetnejši zunanjosti.

Pravijo, da niso toliko važne obleke, kot barve teh, da nas polepšajo, ali pa tudi ne. Ni res, da vsem vitkim pristajajo svetlejše in vsem okrogim temnejše barve. Res je, da zahteva vsaka postava, vsak obraz, pa tudi vsaka koža svojo barvo, oziroma barvni odtenek. So na primer zelo vitke ženske, ki morajo nositi obleke izključno temne barve, ki jim te najbolj odgovarjajo; so pa tudi manj vitke, ki s pridom in uspehom nosijo tudi svetlejša oblačila. Treba je samo izbrati prave barve in pri tem ne sme nobena pozabiti, da se tako postava, kot obraz, predvsem pa koža z leti močno spreminjajo. Če so nam, kot mladim dekletom pristajale žive barve, ni rečeno, da se moramo teh držati tudi v bolj zrelih letih. Lahko se zgodi, da nam te barve kasneje sploh ne bodo več odgovarjale. Prav tako je tudi glede kroja oblek ter tudi glede izbire pričeske in seveda tudi glede izbire barve las. Vse zavisi od trenutnega fizičnega in duševnega stanja vsake posamezne ženske in temu primerno se mora znati tudi vsaka posebej ravnati.

Rekle pa smo, da se da marsikaj prikriti in popraviti. To pa drži. Na primer vprašanje nogavic: prav nogavice so tiste, ki lahko naše noge močno polepšajo, pa tudi ne. Temne nogavice so že od nekdaj veljale za pravcato lepotno «kuro» za naše noge. Temne nogavice pristajajo skoraj vsem, razen tistim, ki imajo presuhe noge. Toda vse ostale napake temne nogavice močno ublažijo, razen tega pa dajejo vtis, da so noge daljše in bolj vitke.

Kako pa naj izbirajo svojo garderobo majhne in ne tako vitke ženske?

Modni eksperti pravijo, da ne smejo nikoli izbrati modelov, ki imajo močno poudarjene reze, predvsem pa ne v pasu. Prav tako ne smejo izbirati med tkaninami z velikimi in vpadljivimi vzorci, kot tudi ne maksi oblačil. Najbolj primerne bodo razne obleke v kroju chemisier, princes itd. z majhnimi ovratniki, nevsiljivimi gumbi, brez pasov in z dolžino nekaj centimetrov pod koleni.

Sedenje in premalo gibanja na svežem zraku sta po mnenju vseh, tako zdravnikov, kot modnih ekspertov, največja sovražnika ženske lepote. Zato ne bi smela nobena zapraviti niti ene proste minute, da si ne bi privoščila tudi kratek sprehod v naravo. Tak sprehod je baje najboljši zaveznik tako kože, kot tudi vitke linije. In sedaj priporočajo eksperti tudi uporabo koles, ki so bila, zaradi vse večje motorizacije vsaj v naših krajih (v severnih državah prav gotovo ne) potisnjena povsem v pozabo. Sprehod s kolesom poživi krvni obtok, razgiba vse mišice in pomaga tudi k pridobitvi lepe kože.

Nekaj nasvetov, ki smo jih zasledile tu in tam, smo vam nanizale. Na vas je, da se jih držite, ali ne. Toda, kot zatrjujejo eksperti, rezultati so prav gotovo ohrabrujoči in obetajoči — potrebna je le dobra volja in pa vztrajnost.

N. L.

TONE SVETINA

245.

UKANA

DRUGA KNJIGA

Kako nor je bil, da je zapravil tako imenitno dekle za tako majhno ceno. Zdaj, ko se počuti tako osamljen in ko je od vseh strani tako ogrožen, bi jo najbolj potreboval! Samo zato, da bi jo gledal in se pogovarjal z njo. Samo ona mu je vzbujala radost in dramila slo po življenju. Kar je lepo, je tudi presunljivo hkrati. Če je pripri oči, je videl njen spokojni obraz. Kakšna ironija: ljubile so ga ženske, ki mu ni bilo nič do njih, ni ga pa ljubilo edino dekle, ki mu je bilo kaj do nje!

Spomnil se je, da mu je dejala, da se ga boji in ga spoštuje, da pa ne ve, če je to dovolj za ljubezen. Spomini nanjo so ga navdali z rahlo otožnostjo.

Ko so zdrveli mimo mesta, kjer je samevalo pod cesto zmečkano ogrodje von Graffovega avtomobila, ga je prešinil rahel srh. Končno dobi vsak to, kar je iskal, je pomislil. On pa je z enim zamahom ubil dve muhi: znebil se je nasprotnika in odkril je kanal, po katerem prihajajo vesti k sovražniku. Zastran tega si ne bo belil glave. Vse bo ostalo vojna skrivnost, za katero ne bo vedel nihče razen njega.

Avto je premagal strmino in se zapodil po ravni cesti. Wolf si je dejal:

«Če imam še kakšno vrlino, naj bi bil to pogum, čeprav porojen iz strahu in ne iz veselja do življenja. Kadar bo šlo za obstoj, tudi v bodoče ne bom izbiral čustev.»

Tega novega čustva se bo moral šele privaditi.

Tik pred mostom čez reko so zagledali skozi zavese dežja sklonjenega človeka, ki je preskočil cesto.

«Kakšen nor kurir!» je zavpil Wolf.

Šofer je divje pritisnil na plin, vedno pripravljeni plavolasi spremljevalec pa je užgal skozi odprto okno z avtomatom. Črni mercedes je švignil naprej. Tedaj je s cestnega nasipa odjeknil rafal. Steklo za Wolfovim hrbtom se je zvezdasto razpočilo. Skozi luknjo na strehi pa so začele padati težke, debele kaplje.

Wolf je prebledel. Z mezincem je otipal ostri rez luknje, ki jo je napravila devetmilimetrska krogla v steklu za njegovim hrbtom. Samo za ped od njegove glave je švignilá...

Čez nekaj minut so zavozili v razsvetljeno naselje, med hotele in utrdbe ob obali. Wolf je pred poveljstvom izstopil. Sunek vetra in pljusk dežja sta ga skoraj zanesla. Zavihal je ovratnik usnjenega plašča. Preden je vstopil v hotel, se je ozrl. Nad jezerom se je grmadilo težko, črno nebo, ki so ga šibali bliski. Grom je zabobnel med pobočji in zamrl v gozdovih. V drevju za hotelom je šumel vihar in valovje jezera je divje pljuskalo ob obalo.

TRETJA KNJIGA

PRVI DEL

OŽGANE TRAVE

Kdor ne ljubi svojega naroda,
ne more ljubiti drugih

Tito

1

Na smrt utrujen se je major Wolf zleknil v posteljo. Zaprl je oči in skušal zaspati. Vedel je, da mu to ne bo uspelo, pa se je skušal prisiliti k pozabljenju. Bilo mu je, ko da ga boli vsaka živčna nit posebej in ko da kosti v njem niso njegove.

Zunaj je še vedno hrumela viharna jesenska noč z dežjem in sunki piskajočega vetra. Od grmenja so podrhtevala okna, po steklu je polzel dež, odpadlo listje, ki ga je veter v šopih trgal z dreves, se je lepilo vsevprek po obrobju parka okrog vile. Kadar se je zabliskalo, je napolnila sobo rumeno vijoličasta svetloba, da ga je zaskelelo v očeh in je oslepljen strmel v votlo praznino teme.

Čeprav je bil vzel dvojno dozo uspavalnih tablet, so mu bile misli sveže. Boleča zavest se mu je odgrinjala kot vodovje kalne reke, ki je razdrla nasip in se razlila čez bregove.

V tej skeleči jasnosti se mu je zazdel njegov položaj skrajno nevaren. Na pragu goste in nepredirne noči neznanega se mu je vračal pred oči ogabno ožgani obraz kapetana von Graffa. Glava brez las, prestreljena, počrnela od bencinskih hlapov in ostudne krvi, s praznimi votlinami, ker so se oči od silne vročine razpočile... Tako se je ta lepi arijski obraz, zaznamovan z naduto vzvišenostjo, začel spreminjati v praznino... in ta praznina je sedaj prehajala vanj. Nenadoma je doumel, zakaj ne mara gledati mrličev: ker so ga spominjali na lastno smrt.

Kaj bo dejala Gretchen, če ga bo videla takšnega? Saj bo omedlela. Prav mogoče je, da ga bo videla, saj so ga v posebni krsti odpeljali še ta dan v Berlin. Čeprav ga je na tihem sovražila, mu prav gotovo ni želela tako strašnega konca.

Kako čudno se preobrača vse, karkoli zasnujemo! Tako je, kot je dejal Schopenhauer: «Usoda meša karte, mi pa igramo in goljufamo drug drugega, dokler se le da, vendar se tudi to nekoč neha.» Kdove kako bo prenesla spoznanje, da ga je pravzaprav ona uničila... Če namreč ne bi bilo šlo tudi zanjo, se von Graff gotovo ne bi bil izpostavljal do tako nerazumne meje, ko ga je hotel spraviti s poti.

Ob tem, da sta z njim umrla še dva človeka, ki nista imela nič opraviti zoper Wolfa, ga je rahlo zapekla vest. Kakor vedno jo je skušal zadušiti, če pa se mu je še in še oglašala, je skušal krivdo razumsko utemeljiti in se opravičiti pred samim seboj. «C'est la guerre.»

Izničenje von Graffa je vplivalo nanj nekako tako, kot vpliva na poveljnika med napadom pogled na glavno oporišče, na katero pade granata težkega kalibra ter ga v trenutku zravna z zemljo.

Z vsem tem se je prepletala še podoba generala z vročičnimi očmi in shujšanimi rokami, ki so bile podobne krempljem ujede. Zdaj, ko naj bi ga odpeljali v rajh za kdove koliko časa, se je zavedel, da ga je imel rad in da ga je potreboval prav tako, kot ga je tudi sovražil. Ob spoznanju, da se bodo zdaj zganili vsi, ki bi njega, Wolfa radi uničili, pa ga je navdala prav vročična tesnoba. General je bil njegov ščit in njegovo zaledje. Brez njega se bo počutil kot želva brez oklepa. Kakor ga je že bil včasih sit, tako se mu je sedaj zasmilil, pa čeprav mu je privoščil, da njegova ohola prevzvišenost na lastni koži spozna ničevost človeškega bitja.

Da, sedaj je prav gotovo napočil čas, ko bosta obračunala s komandantom varnostne policije in varnostne službe; le-ta prav gotovo ne bo izbiral sredstev, zato jih seveda tudi on ne bo.

Ob misli, da se grizejo med seboj kot stekli psi prav zdaj, ko gre za usodo naroda kot celote in morda tudi za usodo sveta, za nekaj prihodnjih stoletij, pa je postal žalosten. Vendar na srečo še ni obupal. Kaj je že dejal general, ko sta se pogovarjala o pomenu Clausewitzevih razprav o vojni?

Sredi noči so ga ob spominih na generalova razgljanja prešinila nova spoznanja, kot ponavadi, kadar je preživljal hudo uro.

General je bil že davno prerasel načela klasičnih vojn, ki so se mu zdela povsem zastarela. Večkrat mu je razlagal, kako si zamišlja totalen spopad. Napadalec z vsemi sredstvi skuša uničiti napadenega, ki pa se prav tako z vsemi

KOŠARKA

TEDENSKI KOMENTAR

Izkušenost prinesla zmago Boru v prvem kolu prvenstva D lige

Prva zmaga Borovih članov. Na splošno slabi izidi v mladinskih prvenstvih. Več prijateljskih tekem.

D LIGA

Prvo kolo in prva zmaga Borovih članov v Padovi. Trener in igralci so s tem uspehom seveda zadovoljni, s prikazano igro pa gotovo ne. Kaj se je pravzaprav zgodilo?

«Mislim», pravi Rudes, «da smo prav zaradi treme zgubili več dragocenih žog, ki so nas drago stale že v prvem polčasu. Če smo tokrat zmagali, smo imeli pač tudi srečo».

Istega mnenja je tudi Fabjan, ki pravi: «Zmagali smo predvsem zato, ker smo bolj izkušeni od nasprotnikov. Ti so si enostavno zapravili dve točki. V drugem polčasu so že vodili z osmimi točkami in bi lahko strli naš odpor. Nato pa so popustili».

Trener Mari o nasprotniku: «CUS Padova je skromna ekipa, ki pa ima odličen met od daleč. Pri prestrezanju odbitih žog in glede tehnike pa so igralci iz Padove povprečni».

Prejšnji teden so na seji, katere so se udeležili predstavniki društev, določili urnik za treninge v telovadnici v Ul. della Valle, kjer nastopa tudi Bor. Po živahni debati so končno dodelili tudi Boru uro in pol treninga v tej telovadnici. Upoštevati moramo namreč, da bo Bor v raznih košarkarskih prvenstvih nastopil kar z osmimi ekipami, ni pa imel niti minute na razpolago za vadbo v telovadnici v Ul. della Valle. Končno torej prvi trening v tej telovadnici. V torek pa, ko bi morali začeti s treningom, je bila telovadnica spet zasedena.

Ali je to resnost, predstavniki košarkarske zveze?

Pa si oglejmo še nedeljske izide prvega kola D lige:

CUS Padova — Bor 44:42
Cianocolori - Pro Pace PD 74:54
Hannibal - Virtus Padova 68:67
Tiger GO - Castelfranco 68:51
Lido VE — Friuliana UD 54:55
Počitek: Treviso.

LESTVICA

Cianocolori, Bor, Hannibal, Tiger GO, Friuliana UD 2, Pro Pace PD, Virtus PD, Castelfranco, Lido, CUS Padova, Treviso 0.

PRIHODNJE KOLO (28. 11.)

Friulia Ud — Hannibal
Castelfranco — Cianocolori
Bor — Lido VE (15.30)
Virtus PD — Treviso
Pro Pace PD — CUS Padova

* * *

Drevi bodo «za zaprtimi vrati» ob 20.30 Borovi člani igrali trening tekmo proti tretjeligašu Lloyd Adriatico.

MLADINCI

«Plavi» so v nedeljo zgubili s 27 točkami razlike, kar seveda ni malo, čeprav so bili Borovi nasprotniki tehnično dobri. Borovci pa so igrali poprečno. V prvem polčasu so namreč dosegli le 12 točk, kar je seveda porazno.

Splošno mnenje samih igralcev je, da ekipa trenutno ni v najboljši formi. Razlog za to je pomanjkanje primernega treninga. Moštvo namreč trenira ob ponedeljkih zvečer, dan po tekmi, in ob petkih, ko je telovadnica prosta. To se igralcem seveda pošteno maščuje na tekmah. Kaj napraviti? Povečati število treningov! Kje?

NEDELJSKI IZIDI (28. 11.)

Italsider — Bor 67:40
Servolana — Lloyd 42:58
POM — Ferroviario 78:41

LESTVICA

Lloyd in POM 4, Bor in Italsider 2, Servolana in Ferroviario 0.

PRIHODNJE KOLO (28. 11.)

Italsider — POM
Bor — Lloyd (14.00)
Servolana — Ferroviario.

PRVENSTVO «POMLAD»

«Tržičani so bili nedvomno boljši od nas», pravi trener Tavčar. «Poletovci so se namreč požrtvovalno borili in niso popustili niti tedaj, ko so jih nasprotniki sprejeli v obrambi bolj napadalno. Skratka, zadovoljen sem z nastopom svojih fantov.»

Upravičeno zadoščenje openskega trenerja, kajti poletovci so pokazali velik napredek in bodo tako lahko še bolje zaigrali v bodočih srečanjih.

IZIDI:

Italsider — Lloyd 61:66
Arte — Ricreatori 65:40
POM — Polet 67:43
Ardita — Splügen GO 39:119

LESTVICA

Lloyd in Arte 8, POM in Splügen GO 6, Ricreatori in Italsider 2, Polet in Ardita 0.

PRIHODNJE KOLO (28. 11.)

Italsider — Polet (17.15)
Ricreatori — Ardita
Splügen GO — Lloyd
Arte — POM (v soboto).

NARAŠČAJNIKI

Borovci so brez težav odpravili ekipo Juventusa. «Plavi» so nastopili z vsemi igralci in tekma je bila zanje le dober trening.

Težja naloga čaka naše predstavnike v nedeljo, ko bodo igrali proti favoritu turnirja proti ekipi Inter 1904.

Tudi druga Borova postava bo ta teden igrala. Bor B bo namreč v petek, ob 17. uri, na igrišču «Prvi maj» nastopil proti ekipi Juventusa.

IZIDI:

Bor — Juventus 91:33
Servolana — SABA 79:39
Lloyd — Cianocolori 86:26
Inter 1904 — Italsider 61:41

LESTVICA

Servolana in Inter 1904 6, Italsider in Bor 4, SABA in Lloyd 2, Juventus in Cianocolori 0.

PRIHODNJE KOLO (28. 11.)

SABA — Lloyd
Cianocolori — Italsider
Juventus — Servolana
Inter 1904 — Bor (12.30).

b. l.

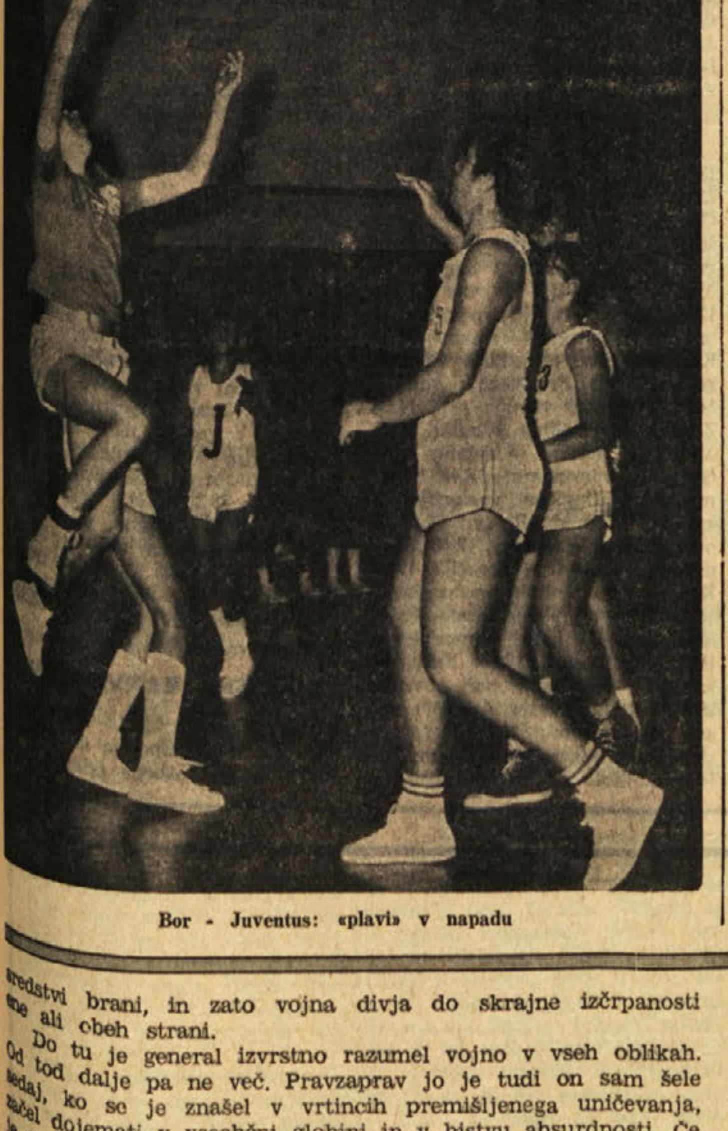

Bor - Juventus: «plavi» v napadu

NOGOMET

Pokal UEFA

Juventus-Rapid 1:0

Juventus je na Dunaju premagal tamkajšnji Rapid z 1:0 (1:0) v prvem kolu osmine tekmovanja za pokal UEFA. Odločilni gol je dosegel Bettega v 31. min. p. p.

V tem tekmovanju so dosegli še te izide:

Ut Arad (Rom.) — Setubal (Port.) 3:0
Carl Zeiss Jena (Z. Nem.) — Wolverhampton Wanderers (Ang.) 0:1

* * *

V Bukarešti je v tekmovanju za evropski pokal narodov Romunija premagala Wales z 2:0 in se je uvrstila v četrtfinale. Romuni imajo na lestvici enako število golov, kot ČSSR) (9), vendar imajo boljšo razliko v golih (11:2 proti 11:4). Wales ima 5 točk, Finska pa 1.

Umrl je inž. Barassi

V Rimu je po dolgi bolezni umrl eden najbolj znanih voditeljev italijanskega nogometa, inž. Ottorino Barassi. Star je bil 73 let. Vrsto let je bil predsednik Italijanske nogometne zveze, trenutno pa je bil predsednik Italijanske amaterske nogometne zveze in s tem tudi podpredsednik FIGC.

* * *

BEOGRAD, 24. — V tekmovanju za nogometni pokal Jugoslavije je danes Borac iz Čačka v Beogradu premagal in izločil iz nadaljnjega tekmovanja ekipo Partizana s 6:4. Tekma se je v rednem času in po podaljških končala neodločeno 1:1. Pri izvedbi enajstmetrovk so bili vsi Borčevi strelci uspešni, medtem ko so strelci Partizana dali samo tri gole.

NOGOMET

TEDENSKI KOMENTAR

Preteklo kolo našim ekipam ni bilo naklonjeno

2. AMATERSKA LIGA

Osmo kolo na splošno našim ekipam ni bilo preveč naklonjeno. Tri ekipe so le izenačile, četrta pa je bila premagana. Po tem kolu se je položaj na vrhu lestvice še bolj razjasnil. S. Michele že krepko vodi z lepim naskokom. Na dnu pa je še precej gneče in jo bodo nekoliko «razredčila» verjetno prihodnja kola.

ZARJA

Bazovci so kljub dobri igri odnesli doma le točko, ker se borbena Muggesana ni pustila presenetiti. Šele dvanajst minut pred koncem je Grgič zadel mrežo, toda upanje na osvojitev obeh točk ni ostalo izpolnjeno. Bazovci so se preveč odprli in nasprotnik je to izkoristil za izenačenje.

VESNA

Po tekmi s CMM je kapetan Boris Milič dejal: «Trdno smo bili odločeni v tej tekmi zmagati, toda nasprotnik nas je s svojo igro presenetil, posebno v prvem polčasu. V drugem polčasu pa smo zaigrali odločneje in smo skušali ukaniti goste. Če bi imeli nekaj več športne sreče, bi nam to tudi uspelo. Vendar pa smo dosegli vsaj glavni cilj, namreč: nismo bili premagani».

JUVENTINA

Nogometaš Juventine Aldo Ferletič je po srečanju z Aurisino povedal to: «Naš namen je bil odnesti iz Nabrežine točko in to bi nam skoraj uspelo, če ne bi domačini tik pred koncem dosegli tretjega gola. Vsekakor smo imeli pri obeh golih, ki sta padla iz kota, tudi precej smole. Aurisini sicer nočem oporekati zmage, vendar, glede na razvoj dogodkov, bi eno točko vsekakor zaslužili. Poraz nas je seveda precej potrl, saj je za nas položaj na lestvici precej neugoden. Po zmagi nad Bregom smo storili lep korak naprej, zdaj pa se bomo morali temeljito potruditi, če se bomo hoteli rešiti iz cone izpada».

BREG

Po dveh zaporednih porazih so «plavi» končno le prišli do točke. Odvzeli so jo Flaminiu, ki je bil težak nasprotnik. Gostje so bili kar dvakrat v vodstvu in so jih morali torej domačini «zasledovati». Trenutna kriza dolinske enajsterice pa gre bolj na račun odsotnosti nekaterih standardnih članov prve postave, kot pa drugih dejstev.

IZIDI

Libertas — Staranzano 2:1
Zarja — Muggesana 1:1
Vesna — CMM 0:0
Inter SS — S. Anna 1:0
Aurisina — Juventina 3:2
CRDA — S. Michele 0:4
Breg — Flaminio 2:2

LESTVICA

S. Michele 16
Zarja 12
CMM in Vesna 10
Flaminio in Aurisina 9
Breg in Inter SS 8
Libertas in Muggesana 7
Juventina 6
Staranzano in S. Anna 4
CRDA 2

PRIHODNJE KOLO

Juventina — Vesna
Muggesana — CRDA
CMM — Zarja
Staranzano — S. Anna
S. Michele — Flaminio
Inter SS — Breg
Libertas — Aurisina

3. AMATERSKA LIGA

Skupina N

Presenetljivih izidov v tej skupini ni bilo. Zato dvojica Portuale — Cartimavo še vedno vodi na lestvici z dvema točkama prednosti pred Devinom.

PRIMOREC

Tudi v tekmi s skromnim Roianesejem Trebenci niso iztržili več kot neodločen izid. Prvi polčas je potekal v znamenju premoči Primorca, ki pa tega ni izkoristil. V nadaljevanju pa so domačini zaigrali bolje in so Trebenci le za las ušli porazu. Zato so lahko z delitvijo točk zadovoljni.

IZIDI

ACEGAT — Portuale 1:2
Roianese — Primorec 0:0
Bar Veneto — Devin 0:1
Libertas S. Marco — CMM B 2:0
Viani — Cartimavo 2:3

LESTVICA

Portuale in Cartimavo 11
Devin 9
Giarizzole in Libertas S. Marco 8
CMM B in Primorec 4
Bar Veneto in Roianese 2
ACEGAT 1
Viani 0

PRIHODNJE KOLO

Giarizzole — Roianese
Primorec — Bar veneto (14.30 v Padričah)
Devin — Viani
Portuale — Libertas S. Marco
CMM B — ACEGAT

Skupina O

Tudi tukaj ni bilo bistvenih presenečenj. Bitka za vrh lestvice se nadaljuje. De Macori vodi s točko prednosti pred Primorjem, ki pa ima tekmo manj. Proseški Libertas si je zopet zapravil dragoceno točko.

PRIMORJE

Po lepem nastopu Primorja je nogometaš Štefi Pertot izjavil: «Zaigrali smo prepričljivo in smo zmagali povsem zasluženo. Res je sicer, da proti tako šibkemu nasprotniku nismo mogli pokazati svoje prave moči. Sedaj nas pa čaka vrsta težkih srečanj, v katerih bomo morali zaigrati vse drugače. Tu mislim predvsem na De Macori in na proseški Libertas, ki sta še vedno Primorju najnevarnejša tekmeca. Izid teh dveh tekem ne bo odločilen le za naslov zimskega prvaka, ampak tudi za končno lestvico.

UNION

Nogometaš Uniona Fortezza je zaradi poškodbe sledil nedeljski tekmi kot gledalec: «Še sam ne vem, kaj se dokaja z Unionom. Igramo dobro, a zmag ni. Tudi v nedeljo smo v prvem polčasu prevladovali in imeli vrsto priložnosti za gol, vendar smo zaradi slabega zaključevanja dosegli le enega. Gostje so prevladovali le v drugem polčasu, kar pa je že zadostovalo, da so premagali našo nezanesljivo obrambo, (z golom, ki je padel v prav zadnjih sekundah igre). Razpoloženje ekipe je zdaj seveda precej slabo. Upam, da nam bo nedeljski početek koristil in bomo nato na lestvici zasedli višje mesto, ki ga naša ekipa vsekakor zasluži».

IZIDI

India — Primorje 0:5
Lib. Prosek — Lib. Rocol 3:3
Esperia — Union 2:1
De Macori — COOP 2:0
Lib. Barkovlje — Virtus 1:0
Počitek: Olimpija

LESTVICA

De Macori 11
Primorje 10
Libertas Prosek 9
Libertas Barkovlje 8
Esperia 5
Olimpija in Libertas Rocol 4
Virtus in India 3
Union 2
COOP 1

PRIHODNJE KOLO

COOP — Libertas Prosek
Libertas Rocol — Esperia
Olimpija — De Macori (9.00 na Proseku)
Primorje — Libertas Barkovlje (14.30 na Proseku)
Virtus — India
Počitek: Union

B. R.

ODBOJKA

DREVI V GORICI

AGI-Sokol

Danes bo ženska odbojkarska ekipa nabrežinskega Sokola nastopila v Gorici, kjer se bo srečala z goriškim prvoligašem AGI. Tekma sodi v okvir priprav za prvenstvo B lige, ki se začne v nedeljo.

Vodstvo Sokola je tudi objavilo seznam igralk, ki bodo nastopale v bližnjih prvenstvih.

V prvenstvu mladink bodo igrale Grobiša, Grassi, Kralj, Legiša, Verša, Ban, Petelin, Škerk, Colja in Ukmar.

V B ligi pa bodo nabrežinske barve zastopale: Ban, Petelin, Škerk, Colja, Ukmar, Furlan, Rebula, Zidarič, Pertot in Batagelj.

Nov odbor ŠD Kontovel

Sinoči je bil na Kontovelu občni zbor športnega društva Kontovel, na katerem so izvolili nov odbor:

PREDSEDNIK: Stojan Lisjak

PODPREDSEDNIKA: Mario Daneu in Žarko Prašelj

TAJNICA: Vanda Husu

DRUGI TAJNIK: Peter Starc

BLAGAJNIK: Mirko Štoka

ODBORNIKI: Marino Regent, Danilo Ukmar, Marjan Starc, Riko Majovski, Bruno Pertot, Darij Starc in Sergij Černe

NADZORNI ODBOR: Marjan Pertot, Ado Ban in Livij Albi.

O poteku občnega zbora bomo še poročali.

NOGOMET

V nedeljo zjutraj so naraščajniki iz Sovodenj remizirali z Italo iz Gradišča s 3:3.

Istega dne popoldne pa je ekipa Sovodenj, ki igra v tretji amaterski ligi remizirala z Ronchi B z 0:0.

OBVESTILO

Zaradi velikega uspeha, ki ga je imel in na željo mnogih, ki se ga niso utegnili udeležiti, bo SPDT še enkrat organiziralo sejem rabljene smučarske opreme. Sejem bo 26. t.m. od 19. ure do 20.30 v Ulici Geppa 9.

ODBOJKA

TEDENSKI KOMENTAR

Zaostanek Bora na lestvici se veča

Šesto kolo druge italijanske moške odbojkarske lige je prineslo Borovi šesterki že drugi prvenstveni neuspeh. Tržačani so se letos presenetljivo dobri Alessandrii trdovratno upirali, toda več od častnega poraza le niso zmogli. Po tem spodrsljaju postaja položaj slovenske šesterke izredno problematičen, ker bo zamujeno težko nadoknaditi in spet vzpostaviti stik z izredno dobrimi nasprotniki, kot so CUS Turin, Alessandria in SPEM. Proti SPEM je Bor (doma) v tretjem kolu zgubil — kot pravijo nekateri — iz samega strahu pred zmago. Preteklo soboto pa je še smola pristavila svoj lonček, ker je moral ostati doma odličen tolkač Plesničar, ki bi več kot gotovo spravil jeziček na tehnici te izenačene tekme v korist «plavih». Po prvem porazu in tudi sedaj lahko ponovimo, da je Bor zgubil že drugo bitko s tem pa še ne vojne, ker je do konca prvenstva še 16 tekem. V ten 16 nastopih pa bo treba premagati vse nasprotnike tako doma kot zunaj. Seveda pa so možna tudi še kakšna morebitna presenečenja, ki pa bi morala biti odločno v korist slovenskih odbojkarjev. Veliko vprašanje pa je, če bo mogoče spraviti na kolena doma in v gosteh CUS Turin, v Faenzi SPEM ter sobotnega nasprotnika v Trstu. Ti trije nastopi bodo nedvomno odločali o končnem zmagovalcu in tudi o napredovanju v A ligo.

V sobotnem kolu je bil na sporedu še drugi spopad «velikanov» te skupine. Odlični CUS iz Turina, ki igra po prihodu Bolgara Čolova kot prerojen, je odpravil SPEM s čistim rezultatom 3:0. Poleg tega pa so gostje izbojevali v posameznih setih tako malo točk (6, 7, 6) da so nam še najboljši komentar in potrdilo, da so bili Jankovič in tovariši dobesedno nadigrani. Tudi drugi novinec B lige je poskrbel za presenečenje in sicer so gasilci Gritti iz Bergama premagali La Torre kar v Reggio Emilii. V Cuneu pa je prišlo do nepričakovanih razpletov med domačo istoimensko ekipo in Olimpio iz Vercellija, saj je domačin utrpel že šesti letošnji zaporedni poraz.

Rezultati šestega kola

Celana — Intrepida 3:1
CUS Turin — SPEM 3:0
Cuneo — Olimpia 2:3
Alessandria — Bor 3:2
La Torre — Gritti 1:3
Perroni — Unipol 3:1

LESTVICA

CUS Turin in Alessandria 12
SPEM 10
Bor in Gritti 8
Olimpia 6
Intrepida, Peroni in La Torre 4
Celana in Unipol 2
Cuneo 0

Prihodnje 7. kolo

Olimpia — Gritti
Celana — CUS Turin
Bor — Cuneo
Intrepida — Alessandria
Unipol — La Torre
SPEM — Peroni

Prvoligaš ARC-Linea je v soboto dosegla letošnjo drugo zmago, toda z igro, ki ni niti najmanj prepričala, pa čeprav je imela na drugi strani mreže Petrarco iz Padove, ki je le bleda senca tiste šesterke, ki smo jo občudovali, ko je zanjo igral še Čeh Humhal. Po pomembni zmagi Paninija nad CUS Parma sta Panini iz Modene in Ruini trdno v vodstvu. Po zadnjem uspehu je ARC-Linea trenutno na dobrem 6. mestu lestvice. Zanimivo pa je, da so se vse tekme prve zvezne lige končale s 3:1, z izjemo (in obenem presenečenjem) spopada med Baby Brummel in Casadio v Ravenni, ki se je končal z zmago gostov. To kolo je prineslo tudi prvo zmago v A ligi novincu Garganu iz Genove na račun CUS Catania.

REZULTATI

Panini — CUS Parma 3:0
ARC-Linea — Petrarca 3:1
Lubiam Virtus — CUS Milan 3:1
Casadio — Baby Brummel 2:3
Ruini — Minelli 3:1
Gargano — CUS Catania 3:1

LESTVICA

Panini in Ruini 12
CUS Parma 10
Lubiam Virtus 8
Minelli 6
ARC-Linea, Casadio, Petrarca, CUS Catania in Baby Brummel 4
Gargano in CUS Milan 2

V prihodnjem 7. kolu bodo igrali tržaški odbojkarji v Modeni proti vodeči šesterki Panini brez minimalnega upanja niti na delen uspeh.

V ženski A ligi je ostal praznih rok AGI iz Gorice tudi v 3. prvenstvenem nastopu. Poraz, pa čeprav s 3:2, postaja za Goričanke nekoliko zaskrbljujoč, ker so prepustile dve dragoceni točki prav zadnji šesterki na lestvici. Pošteno se je oznojil (v hladni športni palači sredi Modene) tudi drugi ligaš naše dežele, Casagrande, preden je spravil na kolena COMA Cabassi.

REZULTATI 3. KOLA

Cogne — Fini 1:3
CS Firence — La Torre Bartoli 0:3
Presolana — AGI Gorizia 3:2
Coma — Casagrande 2:3
CUS Parma — Confit 3:0

LESTVICA

CUS Parma in Fini 6
La Torre Bartoli, Confit, Casagrande in Cogne 4
Preselana 2
AGI Gorizia, Coma Cabassi in CS Firence 0

Na lestvici vodi tandem novih in bivših prvakov CUS Parma in Fini Modena. Nam dobro znani CUS Parma pa v treh dosedanjih tekmah ni prepustil nasprotnikom še niti niza. Casagrande je s 4 točkami na 5 mestu, AGI pa na 7 skupaj s Coma Cabassi in CS Firence, kot smo prej omenili, še vedno brez točk.

V prihodnjem kolu igra Casagrande doma proti CONFIT iz Reggio Emilie z lepimi upi na osvojitev še dveh točk. AGI pa bo tudi igral doma proti ekipi Coma Cabassi Mobili, ki je prav tako utrpel tri zaporedne poraze kot Goričanke.

G. F.

Drevi v Zgoniku družabni večer Krasa

Danes ob 20. uri bo v prostorih ŠK Kras v Zgoniku družabni večer, na katerem bo odbor Krasa nagradil svoje tekmovalce na letošnjih 12. SŠI.

Na sporedu bo tudi predstavitev moške odbojkarske ekipe, ki bo v soboto startala v prvenstvu C lige.

Odbor vabi vse tekmovalce, člane in prijatelje, da se udeleže družabnega večera.

NAMIZNI TENIS

TEDENSKI PREGLED

V ospredju uspehi v Luganu

B LIGA

V prvenstvu B lige so v nedeljo odigrali le zaostalo tekmo ARS — S. Marco BM. Prvenstvo pa se bo nadaljevalo v soboto. Sokol bo nastopil v Portomargheri, kjer se bo srečal z ekipo Montedison. Nabrežinci so v tej tekmi veliki favoriti.

IZID

ARS — S. Marco BM 5:3

Lestvica

Sokol 8
Duomofolgore 6
ARS 4
S. Marco BM 4
Montedison 2
TT Bolzano 0

Prihodnje kolo (27. in 28. nov.)

S. Marco BM — Duomofolgore
Montedison — Sokol
ARS — TT Bolzano

TRŽAŠKI POKAL

Včeraj je bilo na sporedu četrto kolo ženskega turnirja za tržaški pokal. Doseženа sta bila naslednja rezultata:

Kras — FARI TS 5:4
Julia — ARAC odgodeno

LESTVICA

Julia in Kras 6
ARAC 2
FARI 0
Julia in ARAC imata tekmo manj.

Prihodnje kolo

Kras — Julia
ARAC — Fari

Danes bo na sporedu tretje kolo izločilnega tekmovanja za tržaški pokal v moški konkurenci. Sokol bo nastopil doma proti šibki ekipi Julia B in bi moral zmagati brez posebnih težav. Tekma Sokol — Julia B bo drevi ob 20.30 v dvorani Igo Gruden v Nabrežini.

IZIDI 2. KOLA

S. Michele — Julia B 7:3
ARAC — Libertas Rocol 8:2
La Cantina — Rangers 6:1

Spored prihodnjega kola (danes)

Sokol — Julia B
Julia A — ARAC
CSI Friuli — La Cantina

MEDNARODNI TURNIR

V soboto in nedeljo je bil v Luganu mednarodni turnir, katerega sta se udeležila tudi slovenska tekmovalca Boris Košuta in Sonja Milič, ki sta dosegla te rezultate:

Drugokategorniki:
1. Košuta Boris

Člani:
5. Košuta Boris

Članice
3. Milič Sonja

Moške dvojice:
4. Košuta Boris in Edi

Ženske dvojice:
2. Milič Sonja in Marcone Francesca

Mešane dvojice:
1. Košuta Boris in Milič Sonja

S. J.

sredstvi brani, in zato vojna divja do skrajne izčrpanosti ene ali obeh strani.

Do tu je general izvrstno razumel vojno v vseh oblikah. Od tod dalje pa ne več. Pravzaprav jo je tudi on sam šele sedaj, ko se je znašel v vrtincih premišljenega uničevanja, začel dojemati v vseobčni globini in v bistvu absurdnosti. Če je vsaka vojna golo nasilje, s katerim hočeš podrediti nasprotnika svoji volji, ko odpove politika, so sredstva stvar proste izbire takoj, ko se nobena stran ne drži več dogovorov o mejah obračuna.

Clausewitz je omenil kot teoretično možnost celo absolutno vojno, ko je nasilje zunaj vsake izkušnje in nima nobenih meja. Totalna vojna pa ima še neke okvire.

Čim močnejši so vzroki, ki porode vojno, tem bližja bo vojna svoji absolutni obliki. To je v bistvu vojna vseh proti vsem — in proti taki vojni se je izrekel general, čeprav je bil z njim vred zapleten v njene nevidne uničujoče mreže.

To je stanje popolnega nerazumevanja interesov posameznika in celote, stanje, ko se trgajo vse vezi med ljudmi kot pajčevinaste niti v jesenskem vetru. To je vojna na življenje in smrt, ne le na frontah in s podjarmljenimi ljudstvi. To je uničujoča vojna med poveljujočimi v lastnem taboru in boj med posameznimi interesnimi skupinami, med nadrejenimi in podrejenimi. To je stanje, v katerem ima zlo absolutno veljavo, dobro pa je le za primerjalni pojem.

Iz lastne izkušnje je dobro vedel, da tudi med ljudmi v domačem taboru kljub navideznemu soglasju leži vse globlji prepad, ki ga je vse teže premostiti.

Neusmiljenost, s katero je führer uničil nekaj tisoč pripadnikov vojske z družinami vred, ki so le količkaj dišali po uporu, ga je plašila bolj kot naraščajoča moč osvobodilnega gibanja in združenih zaveznikov. Ta senca je kot Damoklejev meč visela nad njim. Ko jim ni uspelo, da bi ga razglasili za agenta Kominterne, ga bodo gotovo skušali napraviti za zarotnika in nasprotnika stranke in vrhovnega vodje. Saj ljudem, ki so vajeni vsakovrstnega potvarjanja, ne bo težko dokazati in naprtiti takšnega greha tudi njemu.

Delovanje sil, nenaklonjenih njegovemu obstoju, se je razvilo do tolikšne mere, da bo moral s čimbolj prefinjenimi sredstvi uničiti vsakogar, ki bi mu zastavil pot, seveda, če se mu ne bo mogel ogniti.

Prižgal je luč, vzel tableto proti glavobolu, ugasil in spet legel. Pa ni in ni mogel zaspati. Strmel je v votlo oko noči in si s teorijo o absolutni vojni miril napeto in vznemirjeno vest.

Pred prevotljenim obličjem negotovega je njegovo predvidevanje toka dogodkov dobivalo strahotne razsežnosti. Vojna bo proti koncu vse bolj neprizanesljiva in vse bolj grozna. Zato stran s predsodki, kajti za lastni obstoj bo treba opraviti še marsikatero zelo umazano delo. To spoznanje ga je lahno pomirilo, a ga istočasno tudi obremenilo. Med njegovimi predstavami o osvojitvi sveta, med ideali, v katere je verjel, in prakso, ki jo je vsak dan v bolj bedni obliki razgaljalo življenje, so nastale razpoke, skozi katere je polzelo vanj strupeno, razkrajajoče razočaranje nad vsem človeštvom.

Boj ni več merjenje sil, ko bi slabši v trenutku spoznanja lahko odstopil. Ne. Vdan je v milost in nemilost uničenja, ki je povsem absurdno in hkrati slučajno. Spopad velikih množic ali posameznikov — vse to presega meje razuma.

O, človeštvo, kako si bedno! Ali tvoj obstoj na Zemlji res ne more dobiti višjih oblik? Kje je Nietzschejev nadčlovek? Ob tem propadanju množic in posameznikov je povsem nemogoč. Kakor iver se ziblje na valovih umazane reke, ki se steka v ocean teme in nesmisla. Umrl je bog .. in z njegovo smrtjo umira tudi človek, namesto da bi se dvignil. Njegov krik po rešitvi se izgublja v megleni somrak dvajsetega stoletja. Bolan in zastreljen umira v blatnih rovih, pod gosenicami tankov, raztrgan od granat, utaplja se v oceanih, zadavljen z lastno zanko niha na vislicah...

Da, si je ponovil, vse, kar človek počne, se sprevrže v nekaj drugega, kot je hotel. Celo on sam ne more biti takšen, kakršen hoče biti. Tudi sam se nehote razkraja. On, ki je človek volje, ki ima svoj cilj in smisel.

V čem je smisel stvari in smisel obstoja? To je obod kjer se misel ustavi, kot bi izstrelil kroglo v jeklen oklep neznanske dimenzije.

Hipoma ga je objela nemoč in tesnobno razpoloženje se je sprevrglo v grozo. Zdaj ga ni bilo strah sovražnega sveta. Zbal se je zase. Bo dovolj močan?

Ni več prenesel teme. Vstal je in prižgal zastrto svetilko na nočni omarici. Potem je odprl okno. V sobo je planil val vlažnega, svežega zraka; vedel je, da je s spanjem konec. Izza grajske pečine se je že svitalo, dež je prenehal, oblaki nad obronki gorovja pa so se razblinjali kakor ptice, ko jih posrka daljava. Drevje se je umirilo, nad jezerom se je dvigala meglica, vsa prepojena s svečano tihoto

Stopil je k omarici s pijačami. Zdaj, ko je šla noč k vragu, se bo napil. Nagnil je steklenico in pustil, da mu je žgoča tekočina klokotala v ustih in po grlu, dokler se mu ni uprlo. Kmalu se je počutil ves omamljen. Slike sveta so se mu zdaj vrtinčile v pisanih in nevezanih kolobarjih, dokler niso zabredle v mrak pozabljenja in utonile v temi.

2

Naslednji dan mu je kmalu po prihodu v urad telefoniral stotnik Vogt iz šole policijskih psov. Nekoč se mu je bil Wolf priporočil za policijskega psa, volčjaka, ki bi utrdil njegove občutke varnosti in opreznosti. Vogt mu je sporočal, da bodo v nekaj dneh razdelili izšolane pse po enotah in naj pride ponj, če noče dobiti izbirka.

Seveda je takoj sedel v avto in se zapeljal v dvorne garaže, kjer sta ga že ob vhodu v veliko, štirioglato zgradbo pozdravila stotnik in pasje lajanje. Segla sta si v roke. Vogt si je bil že opomogel od rane, ki jo je bil staknil v Baški grapi. Prav Wolfu je bil dolžan največ zahvale, ker je posredoval pri generalu, da so mu zaupali šolanje psov, zanimivo in nenevarno delo. Kaj je bilo to v primerjavi s poveljstvom čete Alpenlanda, ki so jo dan na dan prevažali iz kraja v kraj, zmeraj tja, kjer so bili najhujši boji!

Zato se je stotnik Vogt dobrohotno smehljal majorju, ko sta se napotila prek betonske ploščadi dvorišča k pasjim utam. Vdano je dejal:

«Zelo hvaležen sem vam, gospod major. Želim, da bi dobili najlepšega in najboljšega psa. Vem, kako ljubite živali.»

«Res,» je odvrnil Wolf, «prav imate. Vsak dan bolj je to res. Bolj ko spoznavam ljudi, ljubše so mi živali.» Veselo je pogledal Vogta. «Čedalje bolj ste mi všeč, stotnik. Vsestransko ste uporabljivi. Ne samo, da znate krmiti in loviti ribe vseh vrst. Največ je vredno, da se spomnite na človeka o pravem času. Kot bi brali moje misli. Ne veste, kako potrebujem psa. Kot kruh in zrak in vodo. Prav zdaj kot še nikoli.»

«Če je tako, me še posebej veseli, da sem vam ustregel,» je resnično zadovoljen odvrnil Vogt.

«In veste, zakaj?»

«Vzrokov je lahko mnogo!»

«Da. Toda pri meni je samo eden. Tako prekleto sem se že naveličal ljudi, da moram imeti psa Kaj pravite, stotnik, je to dobro ali slabo znamenje?»

«Dobro, gospod major. Kdor ne mara živali, ne razume ljudi. Pes pa je sploh idealen prijatelj. Osamljenemu človeku nadomesti stvari in ljudi. No, sicer pa je z vsemi živalmi tako. In veste, zakaj? Ne zastavljajo nam vprašanj in ne zahtevajo odgovorov. Zadovoljne so z vsem, kar dobe, in hvaležne. Ljudje pa smo takšni: čim več dobimo, tem več zahtevamo in več pričakujemo.»

«Da,» ga je dopolnil Wolf. «Tudi z državo je tako. In več ko ji dajemo, manj nam vrača. Posebno pa so mi živali všeč zato, ker ne delajo revolucij in ne častijo bogov.»

Stotnik je prikimal in dodal: «Pa še to, človek dobroto pozablja, žival nikoli.»

«Tako je. Človek pozablja tudi zlo, pes nikdar.»

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823

Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej: polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din,
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 25. novembra 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

V KAMBODŽI JE ŽE 45 TISOČ JUŽNOVIETNAMSKIH VOJAKOV

Stopnjevanje sajgonskega posega ob podpori ameriških bombnikov

Čuenlaj obsodil oboroženi vdor Sajgoncev v Kambodžo - Kritično stališče švedske vlade

SAJGON, 24. — Število sajgonskih vojakov, ki so od ponedeljka vdrli v Kambodžo je doseglo 45 tisoč enot. Gre v glavnem za padalce, pehoto ter za oklepne čete. Sajgonske čete prodirajo v notranjost Kambodže po štirih smernicah: prva kolona sledi toku reke Mekong, druga prodira po cesti št. 1, tretja deluje v nasadih gumovcev, ki so ob kamboški meji 130 km od Sajgona, četrta pa se razvija ob obalah Tajskega zaliva. Prodiranje Sajgoncev podpirajo ameriški bombniki, ki so odmetali veliko število bomb na kamboško ozemlje. Cilj sedanje akcije sajgonske vojske je uničenje gverilcev, ki so v pokrajini Hamecon, ki meji na južnovietnamsko pokrajino Taj Ninh. Ameriški glasnik je izjavil, da bodo ameriške čete dale Sajgoncem na razpolago letala in helikopterje, če bo to južnovietnamska vlada zahtevala. Obenem je dejal, da so ameriška letala, še zlasti bombniki B 52 nadaljevali z bombardiranjem prometnih zvez ter drugih objektov v Kambodži.

V ameriških krogih v Sajgonu krožiti vest, da Južnovietnamci pripravljajo ponovno ofenzivo proti Hošiminhovi poti, vsaj proti tistemu delu, ki drži skozi Laos. Gre v glavnem za nekoliko manjšo ofenzivo, podobno tisti, ki so jo izvedli prejšnjega februarja.

PEKING, 24. — Ministrski predsednik Ljudske republike Kitajske Čuenlaj je zelo ostro obsodil oboroženo nastop Sajgoncev v Kambodži. Po njegovem mnenju, so Američani sprožili to ofenzivo takoj po porazu, ki so ga doživeli izdajalci iz Phnom Penha ob cesti št. 6.

STOCKHOLM, 24. — Švedski zunanji minister Kriste Wickman je v svojem govoru v parlamentu izjavil, da Švedska gleda z naklonjenostjo na umik ameriških čet iz Južnega Vietnama. Kljub temu pa meni, da postopna vietnamizacija vojne ne bo doprinesla k njenemu koncu, temveč da se bo z njo vietnamska vojna še zavlekla, kar bo povzročilo še mnogo trpljenja indokitajskemu ljudstvu. Kritično stališče, ki ga ima švedska vlada do ameriških vojnih metod v Južnem Vietnamu, velja tudi za vojno v Laosu.

Švedski zunanji minister je dejal, da bo njegova vlada okrepila svojo miroljubno pomoč ljudstvu na ozemlju, ki ga nadzoruje Patet Lao. Ob koncu je dejal, da ameriško bombardiranje otežkoča politično rešitev krize med vlado v Vientianu ter Patet Laom.

MILAN, 24. — Bivši odgovorni urednik tednika «Lotta continua» prof. Pio Baldelli se je moral pred porotnim sodiščem v Milanu zagovarjati zaradi žalitve policije, sodnikov in ministra za notranje zadeve. V začetku obravnave sta Baldellijeva odvetnika zahtevala naj sodišče odloži proces dokler se ne bo zaključil sodni postopek proti Pietru Valpredi in ostalim anarhistom ki so jih obtožili, da so izvršili bombne atentate v Milanu in v Rimu. Poleg tega pa sta odvetnika tudi zahtevala, naj priča pred sodiščem 32 oseb med katerimi tudi bivši voditelj SID admiral Henke in vsi funkcionarji političnega oddelka milanske kvesture.

NESTRPNO PRIČAKOVANJE GOVORA BIVŠEGA VLADNEGA PREDSEDNIKA

Danes Wilsonovo poročilo o nedavnem obisku v Ulstru

Stranke pritiskajo na Heatha, naj obišče Severno Irsko
Spopadi med britanskimi vojaki in odporniškim gibanjem

LONDON, 24. — Razne politične skupine skušajo prisiliti britanskega ministrskega predsednika Heatha, da bi v kratkem obiskal Ulster. Skupina laburističnih poslancev je danes znova sprožila to vprašanje v parlamentu, kajti po njihovem mnenju bi predsednikov obisk pripomogel k izboljšanju položaja, poleg tega pa bi si Heath lahko tudi ustvaril točno sliko o stanju v severni pokrajini. Tudi voditelj liberalne stranke je pozval Heatha, naj obišče Ulster, kajti prišel je trenutek, ko vladni predsednik mora pokazati svojo zaskrbljenost za razvoj krize, tako da se osebno spozna s problemi, ki tarejo to deželo. Vse kaže pa, da Heath ni preveč prepričan, da bi njegov obisk v Ulstru kaj koristil, ker trenutek ni še ugoden.

Po mnenju nekaterih političnih opazovalcev, stranke pritiskajo na predsednika vlade za obisk v Ulstru kot protiutež za nedaven Wilsonov obisk v Severni Irski in ker ta še ni javno povedal, kako ocenjuje tamkajšnji položaj. Politični komentatorji tudi sodijo, da bo laburistični voditelj vsaj deloma spremenil smernice svoje politike v Ulstru in bo predložil nove iniciative, posebno glede zakona o preventivni aretaciji, ki je sprožil tako silovit val odpora.

Do sedaj sta si bili konzervativna in laburistična stranka enotni glede ulstrskega vprašanja, vse kaže pa, da bo sedaj Wilson odstopil od vladne politike. Ta spor pa bi verjetno še poslabšal položaj v severni pokrajini.

Podlaga za dosedanje sodelovanje med vladno in opozicijsko stranko v ulstrskem vprašanju je bilo soočanje v ocenjevanju strateških možnosti (za sedaj izključujejo možnost politične rešitve) za rešitev krize in sicer umakniti britanske vojake s Severne Irske, še bolj zaostriti represijo ali pa nadaljevati po sedanji poti v upanju, da bo vojska končno le strla katoliško organizacijo IRA.

Želo verjetno bo jutri Wilson napadel ukrep o preventivni aretaciji, saj so v zadnjih dneh laburisti zelo ostro kritizirali ta zakon, ne bo pa spremenil svojega dosedanjega stališča do splošnega ulstrskega problema. Tako bi vsaj v bistvu omejil spor s konservativci le na podrobnosti, ne bi pa načel splošnega vprašanja.

Tudi danes je v Ulstru prišlo do že običajnih spopadov med odporniškim gibanjem in angleškimi vojaki. Ti spopadi so bili posebno ostri na meji z Irsko republiko. Vojaki so nato tudi razgnali s solzilnimi bombami in gumijastimi kroglami skupino mladeničev, ki je skušala skopati jarek na meji med obema državama.

LIZBONA, 24. — Gripa se je pojavila tudi na Portugalskem, čeprav se še ni tako razširila kot v Španiji. Izvedelo se je tudi, da so portugalski zdravniki odkrili virus Hong-Kong A2, ki povzroča to obolenje.

MANILA, 24. — Skupina filipinskih muslimanov je danes sporočila, da je vojska umorila najmanj 37 Alahovih pripadnikov ranila pa jih je kakih 50, ko je v ponedeljek ustavila skupino muslimanov, ki so se vračali z volitev. Begunci so tudi povedali, da so delo vojakov končali katoliški civilisti

ŠEF BELE HIŠE JE UŽALJEN

Spor med R. Nixonom in sindikatom AFL-CIO

Ostra sodba predsednika sindikata o Nixonovem gospodarskem načrtu - Tisk sledi z zanimanjem polemiki

NEW YORK, 24. — Kaže, da se bo spor med predsednikom ZDA in največjo ameriško sindikalno organizacijo AFL-CIO vlekel do prihodnjih predsedniških volitev, ki bodo leta 1972. AFL-CIO, organizacija, ki šteje 13 milijonov članov, je imela pred kratkim kongres v Miami Beachu. Shod je pritegnil zanimanje javnosti zaradi posega predsednika Richarda Nixona, ki se je pretvoril v politični incident. Ob zaključku kongresa je predsednik AFL-CIO 77-letni George Meany, ki so ga znova potrdili za dveletno dobo izjavil, da Nixon ni dovolj inteligenten in sposoben ter da nima nobene tehnične priprave, da bi držal pod nadzorstvom ameriški gospodarski sistem.

Meanyjeva izjava je odnose med Belo hišo in sindikalno organizacijo še bolj zaostrila, o čemer so obširno pisali vsi ameriški časopisi, ki sledijo razvoju dogodkov, ki so se pravzaprav začeli prejšnji petek, ko je bil Nixon po svojem govoru na kongresu AFL-CIO deležen le mlačnega aplavza ter lepega števila pikrih in ostrih pripomb. Ko je predsednik odhajal z govorniškega odra, je Meany rekel: «No, sedaj preidemo k drugemu dejanju,» kar naj bi bilo očitno namigovanje na «drugo fazo» Nixonove gospodarske preosnove. Znani ameriški filmski komik Jerry Lewis, ki se je tudi udeležil kongresa, je začel svoj poseg z besedami: «Dovolite, da se zelo jasno izrazim (to je priljubljen Nixonov stavek). Nikakor mi ni všeč biti drugi glumač na tem govorniškem odru».

Poleg tega obtožujejo predstavniki Bele hiše, da so prireditelji kongresa dodelili Nixonu prostor v drugi vrsti pri osrednji mizi sindikalne skupščine ter da godba ni zaigrala njemu v čast ameriške himne, skratka, da so se vsi obnašali do njega zelo neolikano.

Na te obtožbe je Meany odgovoril in rekel, da je Nixon sedel točno na istem mestu, kjer sta sedela pred njim predsednika Kennedy in Johnson ter da v dvorani ni bilo godbe, ki bi lahko njemu na čast zaigrala himno. Še več, Meany je izrazil mnenje, da so Nixon in njegovi sodelavci izkoristili predsednikov poseg na kongresu, da bi naprtili delovnemu ljudstvu vso odgovornost za gotov propad druge faze gospodarskega načrta.

Zagrebški študentje nadaljujejo s stavko

BEOGRAD, 24. — Plenum Zveze študentov Hrvaške, ki se je sinoči sestal v Zagrebu, da bi odločil o bojkotiranju predavanj na vseh visokih šolah Hrvaške ni upošteval poziva zastopnikov izvršnih organov družbeno političnih organizacij Zagreba, ki so na svojem sestanku ugotovili, da je akcija vodstva zagrebških študentov v nasprotju s politiko Zveze komunistov Hrvaške in politiko predsednika Tita ter pozval študente, da prenehajo z začeto akcijo.

SODNIKA HADLEYA JE UBILA POLICIJA

Razblinila se je obtožba proti Mageeju in Davisovi

To je rezultat nove nekroskopske analize

NEW YORK, 24. — Vse kaže, da Russell Magee, ki je obtožen skupno z Angelo Davis umora kalifornijskega sodnika Harolda Hadleya med poskusom bega iz sodišča v San Rafaelu, ni izstrelil naboja, ki je ubil sodnika. Rezultati novih nekroskopskih analiz, ki jih je danes objavil časnik «San Francisco Cronicle», dokazujejo, da je bil sodnik že mrtev, ko je Russell streljal vanj. Sodnikovo smrt je povzročila krogla iz avtomatskega revolverja, s katerimi so bili oboroženi policijski agentje.

Rezultate nekroskopske analize je danes komentiral znan kalifornijski sodni izvedenec, ki je menil, da bodo te ugotovitve spremenile potek procesa proti Angeli Davis in Russellu Mageeju. Porota je namreč odločila, da se bosta morala razgovarjati pred sodiščem zaradi umora na podlagi analiz, ki jih je predložil državni pravdnik. Obramba pa je vedno trdila, da je sodnika ubila policija in današnji rezultati potrjujejo njeno tezo.

Magee in Davisova sta obtožena zaradi zbiranja v kriminalno skupino, množičnega umora in ugrabitve. Dogodek, ki je pripeljal afroameriška voditelja pred sodišče se je pripetil 7. avgusta 1970 pred sodiščem v San Rafaelu, ko bi bil moral Magee, skupaj z drugima dvema tovarišema, pričati proti Georgeju Jacksonu o umoru paznika. Nenadoma je v sodno dvorano vdrl Jacksonov brat in izročil jetnikom orožje. Kot talce so vzeli s seboj sodnika, dva porotnika in državnega pravdnika. Policija pa je začela streljati in v spopadu sta umrla dva jetnika, Jackson in sodnik. Magee se je rešil, vendar so ga skupno z Davisovo obtožili, da je priskrbel Jacksonu orožje.

TRŽAŠKI DNEVNIK

SIGFRIDA GUERRINIJA SO URADNO OBTOŽILI

Roparski umor zaradi skromne ikone

Zločin za ikono bi lahko imenovali tragični dogodek v Ul. Commerciale 64, zaradi katerega je morala 78-letna Marija Skripnjuk por. Matejsic v grob, 18-letni Sigfrido Guerrini iz Ul. Frescobaldi 6 pa v koronejske zapore. Načelnik barkovljanskega komisariata javne varnosti dr. Ettore Nicolosi, sodobni Maigret, ki je po pokopu Rusinje odkril zločin, je namreč predvčerajšnjim Guerrinija prijavil sodišču pod obtožbo roparskega umora.

Smrt priletne Rusinje ni, prav zaradi njenih bolezni (imela je srčno napako in krvavela je iz žil), presenetila sosede, vzbudila pa je v barkovljanskem komisarju če ne sum pa vsaj dvom. Sicer je truplo ženske, ki je uradno umrla zaradi krvavitve iz žil in srčne kapi, že počivalo na pravoslavnem pokopališču, ko je dr. Nicolosi začel raziskovati, poizvedovati in prisluškovati govoricam sosedov. In tako se je pojavila sicer medla, nejasna figura mladega prodajalca enciklopedij, ki jih je ponujal nepismeni priletni bolehni ženski. In to v kaj čudnih urah. Ko je komisar ugotovil, da je izginil nož, s katerim je ženska, preden se je zaradi krvavitve zatekla najprej v spalnico in nato ponovno v kuhinjo, kjer se je s stola mrtva zgrudila na pod, rezala salamo, je zasumil v umor. Izsledkov obdukcije, ki jo iz nerazumljivih razlogov niso napravili, niso imeli, o domnevnem zločincu pa so le malo vedeli, zaradi česar so se agenti komisariata še bolj trmasto zagrizli v delo. In imeli so srečno roko. Skoraj po naključju, pa čeprav so jim bili znani njegovi obrisi, jim je prišel v roke morilec in ko so fantu po večurnem zasliševanju pokazali osebno izkaznico pokojne in kasneje nož, je klonil in priznal. Razlog? Hotel je imeti ikono, o kateri je menil, da je dragocena. Hotel jo je sneti z zida, toda ženska ga je jezno zadržala. Tedaj je Guerrini segel po nožu na mizi in ga Rusinji dvakrat zasadil v trebuh. Umor torej zaradi ikone, ki je ostala na zidu kot nema priča krvavemu dogodku in agoniji Matejsiceve, od katere se, kljub ponudbam Guerrinija, ni hotela ločiti.

Prijava je torej romala na sodišče, vendar aktom bo treba priložiti izsledke obdukcije. Bodo to izvedli jutri ali pojutrišnjem?

Podčastnik Romano in dr. Nicolosi z ikono, ki je pogubila sicer že izprijenega Sigfrida Guerrinija

RADIO TELEVIZIJA

ČETRTEK, 25. NOVEMBRA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15, 23.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.10 Kulturni odmevi; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Trio, ki ga vodi Kjuder; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Gor in dol po sred' vasi; 18.45 Glasbena beležnica; 19.10 Pisani balončki; 19.30 Jazz; 20.00 Šport; 20.35 Fran Saleški Finžgar: «Razvalina življenja»; 21.35 Orkestri; 21.55 Skladbe davnih dob; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Kot juke box; 15.35 Pred tem svetom; 15.50 G. Rossini: «Italijanka v Alžiru».

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.30, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Barok v glasbi; 9.00 Mi in naši sinovi; 10.05 Glasbena medigra; 10.30 Prisluhnimo jim; 11.00 Moderne popevke; 11.30 Operni odlomki; 12.00, 12.35 in 13.07 Glasba po željah; 14.15 Ansambli lahke glasbe; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prenos RL; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Primorski dnevnik; 16.20 Glasbeni vrtiljak; 16.45 Primorski kulturni ustvarjalci; 17.10 Vasja Ocvirk: «Glas vesti»; 17.45 Poje Gianni Nazzaro; 18.00 Klasiki glasbe; 18.30 Plošče; 19.30 Prenos RL; 22.15 Romantični motivi; 22.35 Jazz; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.15 V in jaz; 11.30 Radio za šole; 12.10 Plošče; 13.15 Ob stoletnici rojstva Luigija Sturza; 14.00 Veselo popoldne; 16.00 Otroški kotiček; 16.20 Za vas mlade; 19.00 Italijanski kvartet; 19.30 Nove italijanske popevke; 20.20 Spored z Ornello Vanoni; 21.00 Sindikalna tribuna; 21.30 Neapeljske podoknice; 22.00 Koncert.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 15.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Pojeta Peppino Gagliardi in Elwis Presley; 8.40 Barve in zvoki orkestra; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Popevke; 10.35 Telefonski pogovori; 12.40 «Alto gradimento»; 13.50 in 18.05 Kako in zakaj; 14.00 Plošče; 15.00 Ne vse, toda o vsem; 15.40 Kulturna oddaja; 16.05 Popoldanski glasbeni spored; 18.15 Plošče; 19.00 Zabavni tečaj angleščine; 20.10 «Supersonic»; 22.00 Brez naslova; 22.40 Radijska priredba; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Skladbe za klavir; 12.20 Mojstri izvajalcev; 13.00 Medigra; 14.00 Tenorista Beniamino Gigli in Franco Corelli; 14.30 Plošča v izložbi; 15.30 Koncert; 16.10 Italijanska sodobna glasba; 18.45 Ping-pong; 21.30 Wagnerjeva opera «Leteči Holandec».

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.00 Glasba in poezija; 9.45 Italijanska sodobna glasba; 10.20 Sopranistka Maria Callas; 11.00 Medigra; 12.00 Otroški kotiček; 12.30 Haendlove sonate; 14.15 Avantgarda; 15.30 Lahka glasba — stereo.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Operna matineja; 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo: 9.35 Pesmi in plesi iz hrvatskega Zagorja in Medjimurja; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Rado Simoniti: odlomki iz opere «Partizanka Ana»; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Pesem iz mladih grl; 14.30 Z ansamblom Silva Štingla; 14.45 Med šolo, družino in delom; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Schumann: Simfonične variacije za klavir; 16.00 «Vrtiljak»; 16.40 Z orkestrom Metropole; 17.00 Vremenska napoved in poročila; 17.10 Koncert po željah poslušalcev; 18.15 Z ansamblom Jožeta Privška; 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana; 18.45 Kulturna kronika; 19.00 Lahko noč, otroci!; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Filipom Kalanom; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.15 Med deli naših skladateljev, ki delujejo v tujini; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Iz albuma izvajalcev jazza; 23.40 Popevke na tekočem traku.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Oddaja za potrošnike; 13.30 Dnevnik; 14.00 Tečaj francoščine; 17.00 TV za najmlajše: Izključenec; 17.15 Spoznavajmo živali; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke: Risanke; 18.10 Povej svojo zgodbo; 18.45 Odprto morje; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Sindikalna tribuna; 21.30 TV priredba: «Rosarijev bog»; 22.30 Festival planinskih pesmi; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.30 «Rischiatutto»; 22.30 Kič.

JUG. TELEVIZIJA

9.35 TV v šoli: Pionir sem, G. Bizet: Carmen, Legure; 10.30 Nemščina: 10.45 Angleščina; 11.00 Francoščina; 16.10 Osnove splošne izobrazbe: Zrak v mestu; 17.45 I. Cankar: V gozdu; 18.00 Kovačič-Petrič: Rokec na drugem koncu sveta, glasbena pravljica; 18.15 Obzornik; 18.30 Svet, v katerem živimo; 19.05 Enkrat v tednu; 19.20 Vse življenje v letu dni; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Četrtkovi razgledi; 21.35 F. Žižek: Napravite mi to deželo spet nemško; 22.35 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Risanke; 20.15 Dnevnik; 20.30 TV film: «Spomin na Elizabeto»; 21.20 Glasbena oddaja.

13. plača
od 26. novembra do 11. decembra
več velja
POSEBNE PONUDBE V VSEH TRGOVINAH drop.
Ne vežimo vnaprej svoje trinajste plače in prihranimo.
V teh dneh nam drop daje možnost, da potrošimo manj, če kupimo modele iz kolekcije zimske mode 1971
drop